

»Sodelujemo skupaj za zeleno, konkurenčno in vključujočo Evropo«

»Working together for a green, competitive and inclusive Europe«

studioKroG

Studio Krožnega gospodarstva

A.T1.1 Kapitalizacija koncepta krožne rabe odpadkov v praksi

D.T1.1.1 Kapitalizacija krožne rabe odpadkov v praksi

KAPITALIZACIJA KROŽNE RABE ODPADKOV V PRAKSI

Projektni konzorcij:

september, 2022

Kontakt: dr. Klavdija Rižnar, ZRS Bistra Ptuj, klavdija.riznar@bistra.si

Projekt »Studio Krožnega gospodarstva - studioKroG« sofinancira Norveška s sredstvi Norveškega finančnega mehanizma v višini 776.975,00 EUR.

Namen projekta je razvoj inovativne zelene rešitve s celovitim pristopom ponovne uporabe in eko-dizajnom odpadkov za zmanjšanje porabe deviških materialov in povečanje razumevanja krožnega gospodarstva.

Trajanje projekta: 1.5.2022 – 30.4.2024

@EEANorwayGrantsSlovenia

@EEANorwayGrants

[@bistra.si/studiokrog](https://bistra.si/studiokrog)

»Ta dokument je nastal s finančno podporo Norveškega finančnega mehanizma. Za vsebino tega dokumenta je odgovoren izključno ZRS BISTRA PTUJ in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča Nosilca programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje.«

KAZALO

Povzetek	4
1. UVOD	5
2. METODOLOGIJA.....	6
3.1 IDENTIFIKACIJA, EVALVACIJA in IMPLEMENTACIJA REZULTATOV ZA POTREBE PROJEKTA.....	9
3.1.1 Zakonodaja držav EU, držav članic EU in nacionalna zakonodaja	9
3.1.2 Slovenske strategije in drugi nacionalni razvojni programi za prehod v krožno gospodarstvo	19
3.1.3 Zakonodaja na Norveškem	30
3.1.4 Projekti krožnega gospodarstva v programih EU	32
3.1.5 Primeri dobrih praks na Norveškem.....	46
3.1.6 Primeri dobrih praks v Sloveniji.....	51
3.1.7 Primeri dobrih praks v EU.....	74

Povzetek

Kapitalizacija koncepta krožne rabe odpadkov je bila izvedena s pregledom izvedenih EU projektov na področju krožnega gospodarstva (KG), kako je to področje obravnavano iz vidika zahtev evropskih in nacionalnih zavez ter implementacije v praksi. Izvedena je bila tudi z vidika konkretnih aktivnosti, ki so realizirane in obravnavane glede na usmeritve v 7. okoljskem akcijskem programu, kjer je krepitev učinkovite rabe virov eden od treh ključnih ciljev za izpolnitev vizije do leta 2050:

- varovanje, ohranjanje in izboljšanje naravnega kapitala Unije;
- spreminjanje Unije v z viri gospodarno, zeleno in konkurenčno nizkoogljično gospodarstvo;
- varovanje državljanov Unije pred pritiski ter tveganji za zdravje in blaginjo, ki so povezani z okoljem.

Široko zastavljene cilje akcijskega programa podpira vrsta posameznih instrumentov politike. Učinkovita raba virov ter odpadki in sekundarni viri so ključni elementi tako imenovane politike krožnega gospodarstva. Z Akcijskim načrtom EU za krožno gospodarstvo je bil določen konkreten in ambiciozen program ukrepov, ki zajemajo celoten krog uporabe materialov, kar bomo v kapitalizaciji tudi prikazali. Posebne politike obravnavajo različne elemente paradigme krožnega gospodarstva. Ko govorimo o učinkoviti rabi virov, bomo identificirali konkretne učinke na področju uporabe odpadkov kot virov v izogib uporabe deviških materialov. Cilj drugega skupka politik je premik od linearnega modela rasti, ki temelji na načelu „vzemi, izdelaj, porabi in odstrani“ h krožnemu modelu, ki temelji na vzdrževanju uporabnosti izdelkov, sestavnih delov in materialov ter ohranitvi njihove vrednosti v gospodarstvu. To bo zahtevalo spremembe vzdolž nabavnih verig, vključno pri oblikovanju izdelkov, poslovnih modelih, potrošniških izbirah ter preprečevanju nastajanja odpadkov in ravnanju z njimi, kar je bilo preverjeno kot primerjava v kapitalizaciji koncepta krožne rabe odpadkov na primeru Slovenije in Norveške.

1. UVOD

Pri izboru primerov dobrih praks krožnega gospodarstva (EU projekti in druge prakse) smo izhajali iz njihovih učinkov in sicer, da bi z njihovim delovanjem omogočili prehod krožnega gospodarstva v mestih in na podeželju. Zato se je treba veliko bolj osredotočiti na vlogo preprečevanja nastajanja odpadkov, ponovne uporabe, popravil in recikliranja v nasprotju z odlaganjem. Poleg tega morajo imeti mesta in podeželja aktivno vlogo pri spodbujanju trajnostne, krožne potrošnje in učinkovitega upravljanja virov.

Izbire državljanov v vsakdanjem življenju lahko podpirajo ali ovirajo prehod mest in vasi v bolj krožno gospodarstvo. Mesta in vasi so v položaju, da pomagajo, motivirajo ali spodbujajo državljane v pravo smer. Zato lahko državljanom omogočijo zmanjšanje odpadkov in razvoj bolj trajnostnih vzorcev potrošnje. Številne iniciative za krožno gospodarstvo kažejo, kako družbena in vedenjska stran prehoda v krožno gospodarstvo ter vključevanje državljanov v proces prehoda še nista ustrezno obravnavani na lokalni ravni. Poleg tega prebivalci trenutno nimajo dovolj znanja, da bi lahko učinkovito sodelovali z ukrepi za preprečevanje nastajanja odpadkov za spodbujanje trajnostne potrošnje.

V dobre prakse smo uvrstili tiste, ki v različnih oblikah izvajajo aktivnosti v podporo krožnemu gospodarstvu. Med izborom imamo prioriteto zmanjševanja odpadkov, zato smo se usmerili v vse aktivnosti preprečevanja nastajanja odpadkov, kakor tudi v njihovo ponovno uporabo, pri čemer se ohranja ogromne količine virov, tako snovnih kot energetskih. Nekatere od teh snovnih virov je mogoče ponovno uporabiti, popraviti in prenoviti v lokalnih/regionalnih sistemih, kar spodbuja lokalno gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest.

Razvrstitev pristopov sledi k preprečevanju nastajanja odpadkov, ponovni uporabi, popravilu in recikliranja v krožnem gospodarstvu. Klasifikacija primerov služi kot prvi korak pri zbiranju informacij o pobudah v praksi, kar omogoča tudi izmenjavo znanja med akterji in uporabniki.

Klasifikacija je narejena za slovenske in tuje primere dobrih praks na osnovi:

- Člen 4 Okvirne direktive o odpadkih 2008/98/ES6 vzpostavlja hierarhijo ravnanja z odpadki kot krovno načelo, ki ureja politike ravnanja z odpadki v EU in državah članicah EU. Po hierarhiji ravnanja z odpadki ima najvišjo prednost preprečevanje, sledi priprava za ponovno uporabo, nato recikliranje in druga predelava.
- Izbor dobrih praks v EU (projekti) je bil opravljen na osnovi izbranih področjih krožnega gospodarstva kot so načela krožne rabe virov, dizajn odpadkov, industrijska simbioza, trajnostna gradnja, manjša poraba deviških materialov idr.
- Izbor dobrih praks v Sloveniji je bil opravljen na osnovi poznavanja sektorja in izvajalcev, ki prispevajo k ciljem krožnega gospodarstva ter na osnovi iskanih nizov »krožno gospodarstvo, reuse, ponovna uporaba, »zero waste.« na internetnem iskalniku.

Namen klasifikacije je zagotavljanje informacij o že obstoječih rešitvah in pristopih h krožnemu gospodarstvu s preprečevanjem nastajanja odpadkov, ponovno uporabo, popravili in recikliranjem, ki jih danes najdemo v EU, Norveškem in tudi v Sloveniji.

Razvrstitev je prikazana od poznavanja v praksi do kabinetnega spletnega evidentiranja. Primeri dobrih praks, ki jih prikazujemo, pomagajo olajšati trajnostno potrošnjo, preprečevanje nastajanja odpadkov, ponovno uporabo, popravilo in recikliranje v urbanih in ruralnih območjih. Te dobre prakse sledijo in izvajajo načela krožnega gospodarstva in izvajajo hierarhijo ravnanja z odpadki. Izbor dobrih praks vključuje zahtevo, da izbrani primeri združujejo široko skupnost zainteresiranih strani pri iskanju alternativ za upravljanje ključnih tokov odpadkov. Primeri so različni, a podobni po svoji krožni naravi; narediti nove korake za prehod iz linearnega v krožno gospodarstvo.

2. METODOLOGIJA

Kapitalizacija koncepta krožne rabe odpadkov je vključevala pregled celovitih pristopov izvajanja krožne rabe virov kot konceptov glede na spoznanje, da živimo na planetu z omejenimi viri in ogroženo nosilno sposobnostjo v okolju.

Proces oblikovanja dokumenta je zajemal 3 faze:

1. identifikacija stanja uporabe odpadkov kot virov na primeru zahtev zakonodaje,
2. evalvacija identificiranih primerov dobre prakse krožnega gospodarstva (EU projekti in druge prakse),
3. implementacija relevantnih rezultatov na področju uporabe zavrženih ladijskih kontejnerjev in uporabe drugih kosovnih odpadkov za zunanjo in notranjo opremo za potrebe projekta studioKroG.

Priprava dokumenta je temeljila na timskem delu in aktivni udeležbi vseh partnerjev. Celoten proces načrtovanja in vsebina dokumenta je potekal na ravni posvetovanja s projektnimi partnerji, kar je dodatno prispevalo h kakovosti dokumenta. Excelov dokument "Identifikacija" je služil kot orodje za opredelitev projektov EU (2014-2022), dobrih praks na Norveškem in EU, tudi v Sloveniji ter zakonodaje na področju krožnega gospodarstva, kjer so se opredelile vloge partnerjev.

RAZDELITEV PREGLEDA PO PODROČJIH EU PROGRAMOV, DOBRIH PRAKS IN ZAKONODAJE	
PODROČJE	Projektni partner
Transnacionalni programi EU:	RRC Ormož
Interreg Mediterranean	
Interreg Adrion	
Interreg Central Europe	
Interreg Danube	
Interreg Alpine Space	
Interreg Europe	BISTRA
Horizon	
LIFE	
Erasmus	
Bilateralni SI-HR, SI-HU, SI-AT	
SI in EU zakonodaja	CPU
Dobre prakse v SI	OKP
Dobre prakse na NOR	FONIX
Dobre prakse v EU	CPU

Za lažjo identifikacijo s področja krožnega gospodarstva so bile opredeljene ključne besede v slovenskem in angleškem jeziku kot sledi:

Ključne besede za iskanje:	
V slovenščini:	V angleščini:
(načela) krožna raba virov	(principle of) circular use of resources
krožna raba odpadkov	circular use of waste
design odpadkov	waste design
ekodesign	eco-design
ponovna uporaba odpadkov	reuse of waste
ponovna uporaba rabljenih/odpadnih kontejnerjev	reused of used/waste containers
industrijska simbioza	industrial symbiosis
trajnostna gradnja	sustainable construction
ponovna uporaba, manjša poraba deviških materialov	reuse, reducing the use of virgin materials
ponovna uporaba, krožno gospodarstvo	reuse, circular economy
povečanje razumevanja krožnega gospodarstva	increase understanding of the circular economy

Primer metodologije zbiranja podatkov za identifikacijo po projektih in dobrih praksah (skupaj 43) ter zakonodaje (skupaj 29) je prikazan v tabeli 1.

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Datoteka										Osnovno										Vstavljanje										Postavitev strani										Formule										Podatki										Pregled										Ogled										Pomoč										Pripombe										Skupna raba																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
B9																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					

3.1 IDENTIFIKACIJA, EVALVACIJA in IMPLEMENTACIJA REZULTATOV ZA POTREBE PROJEKTA

3.1.1 Zakonodaja držav EU, držav članic EU in nacionalna zakonodaja

<i>Leto</i>	<i>Naziv akta in člena Država</i>	<i>Opis člena, ki ureja dotično področje</i>	<i>Opis - povezava in uporabnost s projektom studioKroG</i>	<i>Spletna povezava do vira informacij</i>
2022	Evropska podnebna pravila: Evropski parlament potrdil dogovor o podnebni nevtralnosti do leta 2050	Zeleni dogovor: ključ do podnebno neutrálne in trajnostne EU	Kako namerava EU do leta 2050 razviti krožno gospodarstvo	https://www.europarl.europa.eu/news/sl/headlines/society/20210128STO96607/kako-namerava-eu-do-leta-2050-razviti-krozno-gospodarstvo
2020	Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo COM(2020) 98 final	Evropska komisija	4.1 Okrepljena politika ravnanja z odpadki v podporo preprečevanju nastajanja odpadkov in krožnosti	Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo (europa.eu)

2020-2022	Evropski zeleni dogovor	Evropski parlament	V skladu z evropskim zelenim dogovorom je Komisija napovedala sprejetje nove industrijske strategije EU do konca marca 2020, skupaj z novim akcijskim načrtom za krožno gospodarstvo, vključno s pobudo za trajnostne proizvode za podporo krožnemu oblikovanju proizvodov, in zlasti osredotočenost na sektorje, intenzivne z viri, kot so tekstil, gradbeništvo, elektronika in plastika.	Nov akcijski načrt za krožno gospodarstvo V "Evropskem zelenem dogovoru"(europa.eu)
2018	Sveženj o krožnem gospodarstvu: Štirje zakonodajni predlogi o odpadkih	Evropski parlament in Svet	Predlog o spremembi okvirne direktive o odpadkih določa cilje glede deleža v komunalnih odpadkih, pripravljenih za ponovno uporabo in recikliranje do leta 2025 in 2030	Sveženj o krožnem gospodarstvu: Štirje zakonodajni predlogi o odpadkih (europa.eu)

2020	Zakonodaja Združenega kraljestva deluje proti krožnemu gospodarstvu	Združeno kraljestvo	Podjetja, ki delujejo v krožnem gospodarstvu, razvijajo nove poslovne modele in jih uporabljajo za obstoječe industrije, spreminjajo vedenje potrošnikov na način, ki deluje za okolje. Inovativni so. Komercialne so. Vendar so v slabšem položaju zaradi določene zakonodaje Združenega kraljestva	Zakonodaja Združenega kraljestva deluje proti krožnemu gospodarstvu (forbes.com)
2020	Izjava o politiki svežnja krožnega gospodarstva	Vlada Združenega kraljestva	Sveženj omejuje materiale, ki se lahko odlagajo ali sežigajo, in vključuje zahtevo, da se odpadki, ločeno zbrani za recikliranje, ne smejo sežgati ali pošiljati na odlagališča.	Združeno kraljestvo predstavi svoj sveženj o krožnem gospodarstvu - letsrecycle.com
2020	Podnebni ukrepi in okolje	Irska	Varstvo okolja gre z roko v roki z vprašanjem podnebnih sprememb. Z zaščito in izboljšanjem naravnega okolja lahko odigramo svojo vlogo pri ublažitvi nevarnosti podnebnih sprememb. Za doseganje trajnostnega, nizkoogljičnega gospodarstva, gospodarstva z viri do leta 2050, so potrebne politike in ukrepi, ki čim bolj zmanjšajo nevzdržno rabo virov	Podnebni ukrepi in okolje

			in okoljsko degradacijo, hkrati pa spodbujajo okoljsko ozaveščenost in okoljsko trajnostna ravnanja.	
2018	Sveženj ukrepov za krožno gospodarstvo, predstavljenega decembra 2015	EU, Slovenija	KG: EU bo z novimi pravili postala svetovna vodilna sila na področju ravnanja z odpadki in recikliranja	Krožno gospodarstvo: z novimi pravili bo EU postala svetovna vodilna sila na področju ravnanja z odpadki in recikliranja (europa.eu)
2020	Evropski akcijski načrt za krožno gospodarstvo	Evropska komisija	predlogi za dodatne obvezujoče podcilje za preprečevanje nastajanja odpadkov, okrepitev trgov sekundarnih surovin in zmanjševanje količin strupenih snovi v izdelkih. K bolj kakovostnemu recikliranju bodo prispevali tudi posamezni cilji minimalnih deležev recikliranih snovi v novih izdelkih	Evropski Akcijski načrt za krožno gospodarstvo - Zero Waste Slovenija (ebm.si)

2019	Svet sprejel sklepe o krožnem gospodarstvu	Svet Evropske Unije	Svet poziva k ukrepom za sistematično spodbujanje krožnega gospodarstva v vrednostni verigi, tudi z vidika potrošnikov, v ključnih sektorjih, med drugim v sektorju tekstila, prometa, prehrane ter gradbeništva in rušenja.	Svet sprejel sklepe o krožnem gospodarstvu - Consilium (europa.eu)
2021	Krožno gospodarstvo – varnost in zdravje pri delu	Evropski parlament	Kakšne so prednosti krožnega gospodarstva? Ukrepi, kot so preprečevanje odpadkov, ekološko oblikovanje in ponovna uporaba bi lahko evropskim podjetjem prihranili denar, hkrati pa zmanjšali skupne letne emisije toplogrednih plinov .	Krožno gospodarstvo – Varnost in zdravje pri delu (zsssaupnikvzd.si)
2021	Ponovna uporaba, popravilo, recikliranje: zakonodaja o KG, ki bo imela velik vpliv	Irska	Do leta 2030 bo povprečni član irske javnosti do leta 2030 redno častil krožno gospodarstvo z nakupom proizvodov, ki trajajo, ki jih je mogoče ponovno uporabiti in popraviti, in ko bodo končali, ne puščajo odpadkov.	Ponovna uporaba, popravilo, recikliranje: zakonodaja o KG, ki bo imela velik vpliv– The Irish Times
Objavlje no med 2019 in 2021	Strategija za prehod v krožno gospodarstvo na Švedskem	Ministrstvo za podjetništvo in inovacije , Ministrstvo za okolje	Prehod v krožno gospodarstvo	Strategija za prehod v krožno gospodarstvo na Švedskem - Government.se

2020	Države kritične v doseganju globalnega krožnega gospodarstva	Haag, Nizozemska	Nizozemska ekonomija je trenutno 24,5-odstotna krožna. Priporočila vključujejo: Gradnja: Ustaviti rušenje objektov in zagotoviti, da se načini gradnje vrtijo okoli prenove in ponovno uporabo materialov.	Države kritične v doseganju globalnega krožnega gospodarstva - Circle Economy (circle-economy.com)
2022	Sprememba okoljske zakonodaje (krožno gospodarstvo in druge zadeve) Predlog zakona 2022	Viktorijanska zakonodaja	Sprememba okoljske zakonodaje (KG in druge zadeve)	Sprememba okoljske zakonodaje (krožno gospodarstvo in druge zadeve) Predlog zakona 2022
2021	Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050	109. Člen Poslovnika državnega zbora	Podnebna strategija temelji na načelih zmanjševanja emisij TGP, učinkovite rabe energije in zmanjševanja porabe energije, podnebne pravičnosti, pravičnega prehoda in znanstvenih dognanj	Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do 2050

2022	Zakon o varstvu okolja	Državni zbor RS	Država in občina za zagotavljanje trajnostnega razvoja pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov spodbujata in na področju svojega delovanja upoštevata načelo krožnega gospodarstva, ki stremi k preprečevanju odpadkov, zmanjšanju onesnaževanja okolja in ohranjanju narave z zmanjšanjem uporabe snovi, energije in materialov, še zlasti naravnih dobrin, ter k čim bolj dolgotrajnemu življenjskemu krogu proizvodov, materialov in snovi.	Zakon o varstvu okolja
2022	Uredba o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje	Vlada RS	Določitev ukrepov za preprečitev in zmanjšanje vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje, zlasti vodno, in na zdravje ljudi ali živali ter spodbuja prehod na krožno gospodarstvo z inovativnimi in trajnostnimi poslovnimi modeli, proizvodi in materiali ter s tem prispeva tudi k učinkovitemu delovanju notranjega trga.	Uredba o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje

2021	Zakon o urejanju prostora	Državni zbor RS	Namen urejanja prostora je doseganje trajnostnega prostorskega razvoja s celovito obravnavo, usklajevanjem in upravljanjem njegovih družbenih, okoljskih in ekonomskih vidikov in s tem: omogočanje prehoda v nizkoogljično družbo, ki temelji na krožnem gospodarstvu, zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov, učinkoviti rabi energije in uporabi obnovljivih virov energije	Zakon o urejanju prostora
2020	Publikacija: Akcijski načrt za krožno gospodarstvo – evropski zeleni dogovor	Generalni direktorat za komuniciranje (Evropska komisija)	Predstavlja nove pobude za posodobitev in preobrazbo našega gospodarstva ob hkratnem varstvu okolja, ki zajemajo celotno življenjsko dobo proizvodov	Publikacija: Akcijski načrt za krožno gospodarstvo - evropski zeleni dogovor
2021	Uredba o embalaži in odpadni embalaži	Vlada RS (izdala uredbo na podlagi drugega odstavka 19. člena, ter 5.,11. in 14. odstavka 20. člena ter za izvrševanje šestega odstavka 104. člena in 105. člena Zakona o varstvu okolja)	Ta uredba pa določa tudi pravila in pogoje za ponovno uporabo embalaže, zbiranje, recikliranje in druge postopke predelave odpadne embalaže, da se kar najbolj zmanjša obseg odstranjevanja odpadne embalaže, s čimer se prispeva k prehodu na krožno gospodarstvo.	Uredba o embalaži in odpadni embalaži

REPUBLIKA SLOVENIJA
**SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO**

3.1.2 Slovenske strategije in drugi nacionalni razvojni programi za prehod v krožno gospodarstvo

SRIP KROŽNO GOSPODARSTVO

Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo – Mreže za prehod v krožno gospodarstvo (SRIP – Krožno gospodarstvo) je povezava slovenskega gospodarstva, izobraževalno-raziskovalnih in razvojnih institucij, nevladnih organizacij in drugih zainteresiranih, v sodelovanju z državo, v nove verige vrednosti po načelih ekonomije zaključenih snovnih tokov.

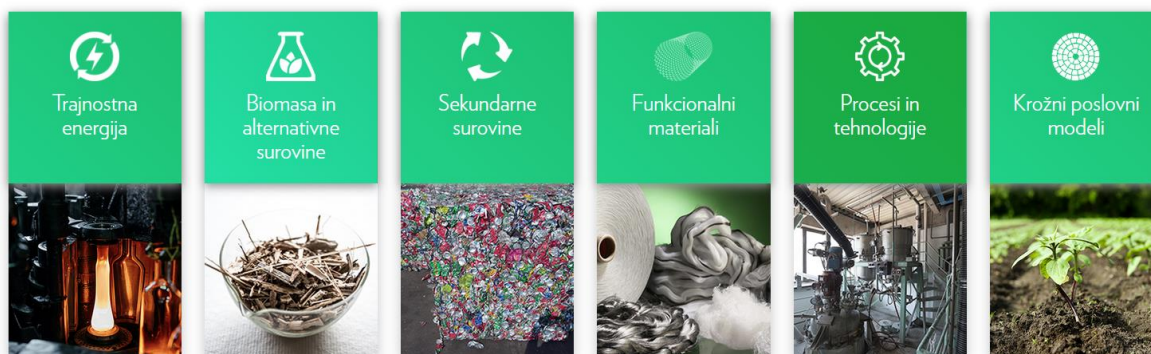
Vizija SRIP – Krožno gospodarstvo je trajnostno povečati učinkovitost in konkurenčnost domačega gospodarstva pri prehodu v krožno gospodarstvo.

Trajnostni vidik delovanja SRIP – Krožno gospodarstvo je pripomoči k prepoznavnosti Slovenije kot središča ('hub') krožnega gospodarstva, ki bo s svojim znanjem, raziskovalno-razvojno infrastrukturo, prebojnimi tehnologijami in storitvami ter podpornim regulatornim okoljem postavila referenčni standard za vrhunske strokovnjake in tuje investitorje.

CILJI

- 1) dolgotrajno javno-zasebno partnerstvo,
- 2) izboljšanje indeksa snovne učinkovitosti/produktivnosti z 1,07 (leto 2011) na 1,5 (2020),
- 3) vzpostavitev novih verig vrednosti z zaključenimi snovnimi tokovi,
- 4) novi poslovni modeli,
- 5) z uresničevanjem zastavljenih ciljev bodo vsi člani SRIP – Krožno gospodarstvo prispevali tudi k uresničevanju ciljev Strategije pametne specializacije Slovenije S4, to je k izboljšanju konkurenčnosti Slovenije na globalnih trgih z dvigom dodane vrednosti na zaposlenega, povečanjem obsega znanja in tehnologij v izvozu visokotehnološko intenzivnih proizvodov in storitev ter dvigom podjetniške aktivnosti.

Fokusna področja

Vir: <https://srip-krozno-gospodarstvo.si/>

KOC KROŽNO GOSPODARSTVO

KOMPETENČNI CENTER MREŽE ZA PREHOD V KROŽNO GOSPODARSTVO

Kompetenčni centri so partnerstva med podjetji in drugimi organizacijami, ki delujejo na določenem prioritetnem področju Slovenske Strategije pametne specializacije – S4. Glavni namen povezovanja je zviševati usposobljenost zaposlenih v podjetjih partnerstva in pridobivanje novih kompetenc. Bolj usposobljeni zaposleni povišujejo konkurenčnost slovenskih podjetij in gospodarstva.

Glavni namen projekta je izboljšati ključne kompetence zaposlenih v podjetjih partnerstva ter tako doprinesiti k njihovi produktivnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti. Preko neformalnih oblik usposabljanj bomo krepili notranjo strukturo podjetji, s tem pa tudi izboljšali njihov nastop na trgu ter posledično konkurenčnost slovenskega gospodarstva na ključnem področju S4 – Mreže za prehod v krožno gospodarstvo.

Glavni cilji:

- vlaganje v ključne kompetence zaposlenih, ki so neposredno vpeti v poslovne procese relevantne za prehod iz linearnega v krožno gospodarstvo,
- posredovanje znanj in veščin na kompetencah prihodnosti za povečanje prilagodljivosti in učinkovitosti zaposlenih,
- krepiti ozaveščenosti zaposlenih in delodajalcev v partnerstvu o pomembnosti vseživljenjskega učenja na področju krožnega gospodarstva z dolgoročnim okoljskim, ekonomskim in družbenim vplivom,
- povezovati člane partnerstva in spodbujati prenos dobrih praks na področju razvoja kadrov,
- dolgoročno prispevati k dvigu konkurenčnosti in inovativnosti slovenskega gospodarstva,
- prispevati k zapolnjevanju vrzeli v kompetencah v realnih delovnih okoljih in k razvoju le-teh.

Vir: <https://koc-krožno-gospodarstvo.si/>

KAŽIPOT PREHODA V KROŽNO GOSPODARSTVO SLOVENIJE (2018)

Kažipot prehoda v krožno gospodarstvo Slovenije razumemo kot proces, ne kot enkraten, zaključen dokument. Zasnovan je s ciljem podati nabor usmeritev za to, kako naj Slovenija usmerja in pospeši sistemski prehod v krožno gospodarstvo. V ožjem smislu je namenjen Vladi Republike Slovenije, v širšem pa vsem zainteresiranim deležnikom, ki so v procesu oblikovanja dokumenta pomembni soustvarjalci.

Prav ti so nosilci številnih dobrih praks, ki so pogosto prezrte ali pa ne dobijo zadostne podpore za hitrejši razvoj. Nobena vlada prehoda ne more izvesti sama. Pomembno vlogo igrajo pri prehodu mesta in lokalne skupnosti, ki so vse bolj prepoznane kot osrednji generatorji krožnih sprememb, kar v Sloveniji dokazujeta predvsem Ljubljana in Maribor. Vpliv na vedenje državljanov,

na spreminjanje njihovih vzorcev in navad vodi do oblikovanja krožne kulture, ki je eden ključnih vzvodov sprememb.

Cilji Kažipota so:

- a. Opredeliti potencialne, ki Slovenijo utemeljujejo kot voditeljico prehoda v krožno gospodarstvo v Srednji in Vzhodni Evropi
- b. Z vključevanjem deležnikov prepoznati in povezati krožne prakse
- c. Oblikovati priporočila za Vlado RS, da bo krožni prehod učinkovitejši
- d. Nakazati krožne priložnosti za krepitev mednarodne konkurenčnosti gospodarstva in kakovosti življenja za vse

Za nazornejšo predstavitev treh ključnih vidikov krožnega prehoda smo razvili model »krožnega trikotnika«. Z njim želimo zaobjeti tri vidike, tri pomembna oglišča, ki v medsebojnem sodelovanju in prepletanju omogočajo sistemsko krožno tranzicijo. Vsako od oglišč ima jedrni del, ki je osrednji spodbujevalec sprememb. Zavedamo se, da je vsak od vidikov prehoda sam po sebi kompleksen, zato je sistematizacija področij, ki jih ponazarjamo s tremi oglišči težavna in odpira možnost za razpravo in nadaljnja usklajevanja, ki jih ob predstavitvi krožnega trikotnika vsekakor spodbujamo.

Trikotnik zaokrožujejo:

- Krožno gospodarstvo (Circular Economy) – od linearnih do krožnih modelov poslovanja / gospodarske družbe
- Krožna sprememba (Circular Change) – celovitost politik za podporo prehoda / javni sektor
- Krožna kultura (Circular Culture) – premislek vrednot in nova naracija / državljan

Vir: <https://rra-podravje.si/assets/docs/krožno-gospodarstvo/KAZIPOT-PREHODA-V-KROŽNO-GOSPODARSTVO-SLOVENIJE.pdf>

RESOLUCIJA O DOLGOROČNI PODNEBNI STRATEGIJI SLOVENIJE DO LETA 2050 (REDPS50)

Glavna področja ukrepanja

Za doseganje cilja razogljičenja gospodarstva bodo industrijski sektor in predvsem energetska intenzivne industrijske panoge še naprej zavezani k zniževanju energetske in emisijske intenzivnosti. Hkrati bo moralo biti vzpostavljeno celovito podporno okolje za prestrukturiranje proizvodnih procesov na energijsko in emisijsko manj intenzivne procese, ki bodo temeljili na pospešenem uvajanju zelenih tehnologij. Zato bo Slovenija v okviru industrijske, davčne in drugih ekonomskih politik spodbujala izvedbo naložb v učinkovito rabo energije, nizkoogljično krožno gospodarstvo, samooskrbo in oskrbo z OVE. Te industrije so ne le energetska intenzivne, pač pa tudi snovno intenzivne in lahko ključno prispevajo k prehodu v nizkoogljično krožno gospodarstvo. Prav tako so pomembne z vidika verig vrednosti, saj zagotavljajo surovine za nadaljnjo industrijo, na primer aluminij za belo tehniko, prehravno in kozmetično industrijo ipd. S tega vidika so potrebne posebne obravnave, zlasti da se prepreči selitev v tretje države (»odliv ogljika«) in posledično povečajo emisije na globalni ravni.

Zaradi vedno večje potrebe po usklajevanju različnih politik bo vsaka bodoča gospodarska strategija hkrati in usklajeno naslavljala več področij, kot so inovacije, konkurenčnost, financiranje, energija, odpadki, državne pomoči in drugi s prehodom v nizkoogljično krožno gospodarstvo povezani vidiki. Prav tako smo priča zametkom nove dobe industrije, tako imenovani novi industrijski paradigmi, Industrija 4.0, katere hrbtenica so IKT in s tem vsesplošna povezljivost naprav (internet stvari). Te izzive bo obravnavala slovenska industrijska strategija, ki zajema obdobje od leta 2021 do 2030. Strategija v okviru poglavja Zeleni razvoj posebej izpostavlja energetska intenzivno industrijo.

Slovenija bo spodbudila razvoj tehnologij, kot so nadgradnja tehnologij uplinjanja, nadgradnja tehnologij izrabe odvečne toplote, nadgradnja tehnologij predelave odpadkov v energetske namene (vendar šele po tem, ko so izčrpane vse možnosti snovne uporabe), »power to X« tehnologije, digitalizacija energetike, skladiščenje energije, zajemanje in ponovna uporaba emisij, proizvodnja sintetičnega plina ipd. Predlagane tehnologije bodo osnova za krepitev sposobnosti industrijskih podjetij na področju konkurenčnosti in tehnološkega razvoja. Pri prenosu razvoja novih izdelkov, proizvodnih procesov, storitev in rešitev v gospodarstvo bodo imele pomembno vlogo raziskave zlasti na področjih URE in OVE ter podnebno nevtralnega in krožnega gospodarstva.

Industrija je bila v zadnjem obdobju deležna le omejenih finančnih spodbud za povečanje energetske učinkovitosti in uporabe tehnologij OVE, zato je bila večina ukrepov izvedena v manjšem obsegu od predvidenega, kar pomeni, da bo Slovenija do leta 2050 izvajanje intenzivirala. Poleg omenjenih ukrepov bo Slovenija podprla tudi ukrepe, ki bodo prispevali k prehodu v krožno gospodarstvo. Skladno z EZD bo Slovenija sodelovala pri oblikovanju mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah za preprečevanje t. i. odliva ogljika.

Pomembno vlogo pri vpeljavi tehnologij OVE bo imela podporna shema za električno energijo, proizvedeno iz OVE in v SPTE. Treba je zagotoviti stabilne in predvidljive razmere za investitorje v industriji.

Za uporabo sintetičnega plina in vodika v industriji bo Slovenija spodbudila razvoj tehnologij ter zagotovila primerne pogoje za vzpostavitev infrastrukture in ustreznega regulatornega okvira za uporabo sintetičnega plina in vodika. Slovenija bo pripravila smernice za varno uporabo, ustrezni izvor goriv (OVE), certificiranje, preglede ipd.

Slovenija bo spodbujala potrebno povezovanje industrijskih podjetij s sistemi daljinskega ogrevanja, kar bo podrobneje naslovlila strategija daljinskega ogrevanja, ki je v pripravi. Tovrstni ukrep podpira zmanjšanje rabe toplote in omogoča večje izkoriščanje odvečne toplote.

Z namenom pospešenega razvoja in ustvarjanja nizkoogljičnih oziroma zelenih tehnologij bodo aktivnosti intenzivirane, kratkoročno bo Slovenija okrepila zlasti pilotne projekte, predvsem na področjih izrabe odvečne toplote, krožnega gospodarstva in nizkoogljičnih tehnologij. Razvoj v Sloveniji je pomemben tudi zaradi poslovnih priložnosti v širši regiji. Pri tem se bo upošteval širši zakonodajni in administrativni okvir za spodbujanje tako razvojnih kot tudi demonstracijskih in tržnih aktivnosti.

Slovenija bo posebno pozornost namenila tudi spodbujanju srednjih in malih podjetij ter nastanku zagonskih podjetij, ki so lahko pomembni akterji zelene in digitalne preobrazbe gospodarstva. V ta namen bo v Sloveniji večja pozornost namenjena oblikovanju ustreznega znanja v podpornem okolju. Za podporo zagonskim podjetjem bo vzpostavljen nabor strokovnjakov za mentorstvo ter tudi sistem finančni in drugih podpor za realizacijo nizkoogljičnih/krožnih idej. Vzpostavljen bo tudi sistem za spremljanje vpliva na emisije in dostopa do virov financiranja. Srednje velikim in malim ter mikro podjetjem bo podpora namenjena skozi strokovno pomoč ter v obliki podpore za izvedbo krožnih poslovnih modelov. Slovenija bo še naprej delovala na področju zmanjševanja administrativnih ovir in odpravljanja ovir za dostop do trga, hkrati pa bo izboljšala dostop do različnih načinov financiranja prehoda.

Človeški viri

Industrijski sektor se nedvomno sooča s pomanjkanjem ustreznega kadra za upravljanje energije in surovin. Za povečanje kompetenc in zagotavljanje ustreznega kadra v industrijskem sektorju sta potrebna izvedba in spremljanje ciljno usmerjenih usposabljanj za pripravo in izvedbo projektov na področju URE, OVE, snovne učinkovitosti in prehoda v krožno gospodarstvo. Pomembno vlogo bo imelo tudi usposabljanje kadrov za upravljanje energije in surovin v industriji. Z navedenimi aktivnostmi je treba začeti takoj in usposabljanja izvajati sistematično, vključno s spodbujanjem izvajanja pilotnih projektov v industriji.

Slovenija se zaveda pomanjkanja kadrov na področju krožnega gospodarstva, ki zajema izrazito heterogeno področje in ga je kot takega treba tudi obravnavati. V ta namen se že oblikuje celovit strateški projekt razogljichenja Slovenije prek prehoda v krožno gospodarstvo,

katerega pomemben del je tudi dvig ozaveščenosti, izobraževanje in doseganje kompetenc širokega kroga akterjev in sistemov, od javnega in zasebnega šolskega sistema do javnih in zasebnih gospodarskih organizacij, javne uprave, akademske in raziskovalne sfere. Ob primerljivih vlaganjih imajo zelena delovna mesta tudi boljše učinke na zaposlenost, višja je izobrazbena struktura in večji so gospodarski učinki. V okviru izvajanja aktivnosti na podlagi strateških usmeritev bo v naslednjih letih izvedenih več pilotnih primerov izobraževanj, ozaveščanja in drugih aktivnosti, ki bodo na podlagi pridobljenih izkušenj podlaga za razvoj človeških virov v prihodnje.

Potrošniški in proizvodni procesi za nizkoogljično krožno gospodarstvo

Doseganje podnebne nevtralnosti in krožnega gospodarstva zahteva celovito mobilizacijo družbe, saj je uspešnost prehoda mogoča le ob korenitih in sistemskih spremembah potrošniških in proizvodnih vzorcev, nizkoogljičnih tehnologij, obsežne digitalizacije gospodarstva in izrazite trajnostne naravnosti družbe.

V Sloveniji, z izjemo lesa, primanjkuje naravnih virov; v povprečju uvozimo 71 % surovin, zaradi česar je uvoz odvisen od razpoložljivosti in precej ranljiv za spremenljivost. Produktivnost virov v Sloveniji je pod povprečjem EU. Slovensko gospodarstvo je odvisno od uvoza surovin; zato bi težji dostop do njih in nestanovitnost cen na svetovnih trgih lahko bistveno vplivala na zaostajanje Slovenije pri izvajanju ukrepov za prehod v krožno gospodarstvo. Dolgoročno to v kombinaciji z uvozno odvisnostjo naravnih virov in nizko ponovno uporabo izrabljenih materialov pomeni razmeroma velik pritisk na konkurenčnost slovenskih podjetij.

Krožno gospodarstvo je Slovenija umestila med strateške razvojne prednostne naloge. Izdelane so bile nekatere smernice prehoda v krožno gospodarstvo Slovenije. Krožno gospodarstvo je povezano s cilji trajnostnega razvoja in je upoštevano v ključnih nacionalnih dokumentih (Vizija Slovenije 2050, SRS 2030 in v Strategiji pametne specializacije). Utemeljitev nuje krožnega prehoda je bila povzeta v slovenskem Operativnem programu za prehod v zeleno gospodarstvo iz oktobra 2015. Spodbude, ki so bile oblikovane z uporabo kohezijskih sredstev 2013–2020, so zajele večje število gospodarskih subjektov, vendar pa so bili izvedeni brez jasnega spremljanja in vrednotenja učinkov z ustreznimi kazalniki, s katerimi bi lahko vrednotili uspešnost prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo.

V okviru EZD je bil pripravljen nov akcijski načrt za krožno gospodarstvo (Circular Economy Action Plan, 2020), ki bo skupaj z novo industrijsko politiko EU (A New Industrial Strategy for Europe, 2020) prispeval k posodobitvi gospodarstva EU in izkoriščanju priložnosti krožnega gospodarstva. Ključni cilji so spodbujati razvoj vodilnih trgov za podnebno nevtralne in krožne izdelke v EU in širše, spodbujati nove poslovne modele, zagotavljati podporo krožni zasnovi ponovno uporabljivih, trajnih in popravljivih izdelkov, zmanjšati količino porabljenih materialov in jih ponovno uporabiti pred recikliranjem. Okrepljena bo razširjena odgovornost proizvajalcev in uveljavljena »pravica do popravila«. Potrošniška politika bo prispevala k opolnomočenju potrošnikov, da bodo sprejemali premišljene odločitve in imeli dejavno vlogo pri trajnostnem prehodu.

Ključni izziv je tako zeleni, trajnostni in krožni razvoj gospodarstva z vzpostavitvijo ukrepov, ki omogočajo razvoj z večjo učinkovitostjo rabe virov in zmanjševanja emisij TGP, hkrati pa z učinkovitostjo in inovacijami izboljšati konkurenčnost ter spodbujati razvoj in zaposlenost.

Ker gre pri krožnem gospodarstvu za horizontalno povezovanje med različnimi sektorji, bo usklajevanje med različnimi resorji ključno za uspešen prehod v nizkoogljično družbo. Slovenija bo zato oblikovala sistemski pristop, ki bo medsebojno povezoval in oplajal različne programe in projekte ter iskal nujne sinergije med različnimi sektorji in področji in pri financiranju. Slovenija bo vzpostavila ustrezne pogoje za povezano (so)delovanje vseh relevantnih deležnikov na področju raziskav in inovacij ter izobraževanja in podjetništva. Ključni akterji pri tem prehodu so pristojna ministrstva, gospodarska (panožna) združenja, potrošniške organizacije, industrijski in storitveni sektor, finančne ustanove, raziskovalno razvojne institucije in družba kot celota, saj gre večinoma tudi za spremembe navad.

Sistemski pristop bo vključeval ustrezno večnivojsko upravljanje, v sistem bo imel vgrajeno povratno zanko nenehnega učenja in prilagajanja izvajanju, ki temeljita na lastnih izkušnjah in se napajata z novimi znanstvenimi dognanji iz sveta. Za pomoč pri doseganju takega systemskega prehoda si bo Slovenija pomagala z uporabo storitev na področju systemskih inovacij, zato se je povezala z evropskimi tehnološkimi institucijami (EIT – KiC Climate in Circular Economy ter JRC – Joint Research Centre) in pripravlja predlog koncepta za celovito razogljičenje Slovenije prek prehoda v krožno gospodarstvo.

Glavni dejavniki krožnega nizkoogljičnega gospodarstva do leta 2050

Glavni dejavniki in instrumenti za doseg ciljev na področju prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo so:

- povečanje snovne učinkovitosti z uporabo manj materialov, z zasnovo izdelkov za daljšo življenjsko dobo, z možnostjo popravila in daljšim časom uporabe izdelkov, z uporabo materialov, ki jih proizvedemo z manj emisijami in jih je mogoče reciklirati, s ponovno uporabo materialov in recikliranja, souporaba izdelkov;
- zmanjšanje odpadkov pri proizvodnji, embalaži in v celotni dobavni verigi od »zibelke do groba« in v celotni življenjski dobi ter povezovanje in sodelovanje med različnimi industrijami, v katerih je odpadki surovina za drugo industrijo. Ureditev potrebne zakonodaje na področju sekundarnih surovin;
 - družboslovne raziskave potrošniških navad z usmeritvijo v krožno gospodarstvo;
 - vzpostavitev ustreznih cenovnih signalov in vključevanje zunanjih stroškov v ceno izdelkov, kot je na primer vrednotenje izdelkov glede na njihov okoljski in družbeni odtis (odtis CO₂);
 - priprava in izvajanje ukrepov strateških dokumentov, kot so priprava celovitega načrta načrtovanja, uvajanja, financiranja in spremljanja prehoda v krožno gospodarstvo, vključno s pripravo nacionalnega načrta za krožno gospodarstvo v skladu z evropskim akcijskim načrtom za krožno gospodarstvo (Circular Economy Action Plan), strateški načrti za industrijsko in gospodarsko politiko, strateški razvojni načrti in načini financiranja v vseh sektorjih, povezani prek krožnega gospodarstva;

- prenos zakonodajnih usmeritev EK v zvezi z elementi prehoda v krožno gospodarstvo ter dopolnitev/uskladitev predpisov o zelenem javnem naročanju in taksonomiji v smeri upoštevanja načel krožnega gospodarstva;
- učinkovito črpanje sredstev različnih virov (skladi EU, Sklad za podnebne spremembe, bilateralni sporazumi, raziskovalno-razvojni projekti).

Vir: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO131>

STRATEGIJA RAZVOJA SLOVENIJE 2030 (december, 2017)

Nizkoogljično krožno gospodarstvo

Raba virov in energije se na globalni ravni nenehno povečuje, saj tehnološki napredek ni uspel zmanjšati oziroma odpraviti obremenjevanja okolja zaradi naraščanja prebivalstva in potrošnje. Poraba snovi na prebivalca v Sloveniji je enaka povprečju v EU. Pri učinkovitosti rabe virov in energije pa smo v Sloveniji pod povprečjem EU, prepočasi napredujemo tudi glede produktivnosti rabe ogljika. Prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo je zato prednostna razvojna usmeritev za celotno gospodarstvo. Za uspešen prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo je treba prekiniti povezavo med gospodarsko rastjo in rastjo rabe surovin in neobnovljivih virov energije ter s tem povezanim povečanim obremenjevanjem okolja. To ne bo mogoče brez korenite spremembe potrošniških in proizvodnih vzorcev, boljšega izkoristka virov, ki so že vgrajeni v sisteme (npr. mobilnost, grajeno okolje, verige preskrbe s hrano, proizvodne verige), preprečevanja nastajanja odpadkov, njihove izrabe kot vira sekundarnih surovin in vzpostavitve učinkovitega sistema njihovega upravljanja. Slovensko gospodarstvo je odvisno od uvoza surovin, zato nas otežen dostop do njih lahko močno prizadene, saj slovenska podjetja zaostajajo za povprečjem EU pri izvajanju ukrepov za prehod v krožno gospodarstvo. Učinkovita raba surovin in energije sta soodvisni, saj strategije za dvig snovne učinkovitosti lahko prispevajo k zmanjšanju porabe energije najmanj toliko kot ukrepi energetske učinkovitosti. Zanesljiva, trajnostna in konkurenčna oskrba z energijo je ključna za razvoj, pri čemer je dajanje prednosti učinkoviti rabi (URE) in obnovljivim virom energije (OVE) eno od temeljnih načel razvoja energetike. Eden ključnih dejavnikov za povečanje deleža OVE je tudi razvoj tehnologij za shranjevanje energije in digitalizacija elektroenergetskega sistema (uvedba t. i. pametnega omrežja). Prednostno povečevanje URE in obenem deleža OVE bo omogočalo zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov (TGP), kar je tudi del zavez Slovenije v okviru podnebno-energetskega paketa EU in pariškega podnebnega sporazuma. Pomemben vir TGP je tudi področje prometa, zato bo Slovenija izkoristila potenciale inovacij na področju novih konceptov mobilnosti, razvoj javnega potniškega prometa in optimiziranje tranzitnega prometa. Za hitrejši prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo so ključni tudi odprava zakonodajnih in družbenih ovir ter nedelovanja trga, ureditev ustreznega regulativnega okolja, vključitev zunanjih stroškov po načelu onesnaževalec plača ter sprememba potrošniških vzorcev. Zapiranje snovnih zank je povezano z ustrežno logistiko vračanja surovin, pri čemer ima pomembno vlogo ustrezna prometna infrastruktura.

Cilji bomo dosegli:

- a) s prekinitvijo povezave med gospodarsko rastjo in rastjo rabe virov ter izpustov TGP, kar bo možno z izobraževanjem in povezovanjem različnih deležnikov za prehod v krožno gospodarstvo;
- b) s spodbujanjem inovacij, uporabe oblikovanja in informacijsko-komunikacijskih tehnologij za razvoj novih poslovnih modelov in proizvodov za učinkovito rabo surovin, energije ter s prilagajanjem na podnebne spremembe

Razvojni cilji Slovenije:

- c) z nadomestitvijo fosilnih goriv s spodbujanjem URE in rabe OVE na vseh področjih rabe energije, ob usklajevanju interesov na presečnih področjih: voda – hrana – energija – ekosistemi;
- d) z zagotavljanjem, da infrastruktura in raba energije v prometu podpirata prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo ter omogočata trajnostno mobilnost, tudi z uvajanjem novih konceptov mobilnosti in povečanjem deleža javnega potniškega prometa; e) z uporabo prostorskega načrtovanja za oblikovanje vozlišč nizkoogljičnega krožnega gospodarstva in razvojnih rešitev na regionalni in lokalni ravni

Kazalniki uspešnosti:

Kazalnik	Vir	Izhodiščna vrednost	Ciljna vrednost za leto 2030	Povprečje EU
Snovna produktivnost	Eurostat	1,79 SKM/kg (2015)	3,5 SKM/kg	2,19 SKM/kg (2015)
Delež obnovljivih virov v končni rabi energije	Eurostat	22 % (2015)	27 %	16,7 % (2015)
Emisijska produktivnost (BDP/izpusti toplogrednih plinov)	Eurostat, ARSO	2,9 SKM/kg CO2 ustreznik (2015)	Povprečje EU v letu 2030	3,3 SKM/kg CO2 ustreznik (2015)

Vir: https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf

NAČRT ZA OKREVANJE IN ODPORNOST (junij 2021)

Načrt za okrevanje in odpornost obravnava izzive, povezane z doseganjem podnebne nevtralnosti do leta 2050, povečanjem produktivnosti materialov, spodbujanjem energetske učinkovitosti in ekoloških inovacij, izboljšanjem sistema ravnanja z odpadki in krepitvijo lesne predelovalne verige. Komponenta uvaža tudi zeleno proračunsko načrtovanje.

ZELENI PREHOD, KOMPONENTA 5: Krožno gospodarstvo – učinkovita raba virov (C1 K5)

Cilj komponente KG je pospešiti prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo v skladu z 8. ciljem Strategije razvoja Slovenije 2030 in novim akcijskim načrtom EU za krožno gospodarstvo Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo.

Reforma:

Vzpostavitev okvira za trajnostno in zeleno transformacijo:

- Vzpostavitev strateškega in pravnega okvira za prehod v krožno gospodarstvo:
 - Dolgoročna podnebna strategija Slovenije 2050,
 - Slovenska industrijska strategija 2021-2030,
 - prenova programa ravnanja z odpadki in programa preprečevanja odpadkov ter nadgradnja in sprejem zakonodaje za spodbujanje krožnega gospodarstva.
- Vzpostavitev pogojev za bolj učinkovito financiranje prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo:
 - analiza možnosti prilagoditve različnih predpisov in ukrepov,
 - zeleno proračunsko načrtovanje,
 - nabor meril in pogojev za javne razpise za pospeševanje prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo.
- Sistemski pristop.

Investicije:

Celoviti strateški projekt razogljichenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (v nadaljevanju: CSP KG), ki bo zagotovil sistematični pristop vseh resorjev in delov družbe za doseg izboljšanja snovne, energetske in emisijske produktivnosti.

Večja predelava lesa za hitrejši prehod v podnebno nevtralno družbo za krepitev lesno predelovalne verige in izkoriščanja potencialov lesa kot obnovljivega vira, ki ga ima država v izobilju.

Vir: <https://www.eu-skladi.si/sl/po-2020/nacrt-za-okrevanje-in-krepitev-odpornosti>

MGRT - ENOTNE TOČKE ZA KROŽNO GOSPODARSTVO

Javna agencija SPIRIT Slovenija bo v okviru Enotne točke za krožno gospodarstvo izvajala šest ukrepov, namenjenih gospodarstvu. Ukrepi so del Celovitega strateškega projekta za razogljičenje Slovenije preko prehoda iz linearnega v krožno gospodarstvo, v izvajanje vseh 17-ih ukrepov znotraj projekta pa bo vključenih devet ministrstev, ki so sodelovala pri njegovi pripravi.

Za programe, namenjene gospodarstvu, je v okviru [Načrta za okrevanje in odpornost](#) Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo zagotovilo 20 milijonov evrov. Ti programi bodo pokrivali tri področja.

Krožne sinergije

Program bo namenjen krepitvi kapacitet regij in lokalnih skupnosti za transformativni prehod. Podpora bo namenjena spodbujanju »disruptivnih inovacij« preko spodbujanja strateškega načrtovanja in priprave relevantnih celovitih projektov na regionalni ravni.

Krožno odkrivanje

S programom bomo podprli oblikovanje zagonskih podjetij na področju nizkoogljičnega krožnega gospodarstva. Predvideno je tudi oblikovanje ustreznega podpornega okolja, ki bo podjetjem ponujalo prilagojeno podporo v vseh fazah razvoja njihovih idej, produktov in storitev.

Podpora krožnim inovacijam v malih in srednjih podjetjih

Programske aktivnosti bodo prispevale h krepitvi usposobljenih mentorjev in ekspertov v podpornem okolju, ki bodo podjetjem s strokovnim znanjem pomagali s prilagojenim svetovanjem in podporo. Podpora se bo deloma osredotočila na podporo malih in srednjih podjetij ne glede na sektor v katerem deluje, specifična podpora pa bo oblikovana na področjih, ki so relevantna/povezana z identificiranimi verigami vrednostmi

Horizontalno bo programska podpora temeljila na Strategiji pametne specializacije in Kažipotu Slovenije za prehod v krožno gospodarstvo. Za namene systemskega pristopa so v okviru Javne agencije SPIRIT Slovenija vzpostavili enotno točko za izpeljavo programov v podporo gospodarstvu.

Vir: <https://www.gov.si/novice/2022-07-01-enotna-tocka-za-krozno-gospodarstvo/>

3.1.3 Zakonodaja na Norveškem

Regulations relating to recycling and treatment of waste (Waste Regulations) <i>Leto: 2004</i>	
Opis člena, ki ureja obravnavano področje	Namen določb v tem poglavju je zagotoviti, da se z nevarnimi odpadki ravna tako, da ne povzročajo onesnaženja ali škode ljudem ali živalim ali tveganja zanje, ter prispevati k ustreznemu in zanesljivemu sistemu ravnanja z nevarnimi odpadki .
Spletna povezava	Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) - Lovdata
Banking on renewable energy, Norway outlines roadmap to turn into 'green industrial giant' <i>Leto: 2022</i>	
Opis člena, ki ureja obravnavano področje	Norveška vlada je predstavila načrt za spodbujanje zelene industrije, ki določa ukrepe za prehod države v obdobje nizkih emisij ogljika s pomočjo sedmih industrij, ki veljajo za ključne pri omejevanju emisij in doseganju ciljev ničelnih neto emisij. V tem okviru ima obnovljiva energija osrednje mesto kot ključni dejavnik prehoda v zeleno industrijo .
Spletna povezava	Banking on renewable energy, Norway outlines roadmap to turn into 'green industrial giant' - Offshore Energy (offshore-energy.biz)
New national law; Stricter requirements for source sorting of waste <i>Leto: 2023</i>	
Opis člena, ki ureja obravnavano področje	Nove in strožje zahteve bodo zagotovile, da bomo več odpadkov razvrstili pri izvoru in reciklirali . Dobršen del gospodinjstev odpadkov na Norveškem je že danes razvrščen pri izvoru. Toda od 1. januarja 2023 je treba hrano in plastične odpadke iz vseh gospodinjstev po državi ločevati. To morajo urediti tudi javna in zasebna podjetja ter ustanove, ki ustvarjajo gospodinske odpadke in kmetijsko plastiko. Te odpadke je treba reciklirati ali pripraviti za ponovno uporabo.
Spletna povezava	Forskrift om endring i avfallsforskriften kapittel 6 (endring av krav til produsentansvar for drikkevareemballasje) - Lovdata
Norway's Climate Action Plan for 2021–2030— Meld. St. 13 (2020–2021) Report to the Storting (white paper) <i>Leto: 2021</i>	
Opis člena, ki ureja obravnavano področje	Norveška je sporočila nacionalno določen prispevek (NDC) v okviru Pariškega sporazuma za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsaj 50 % in proti 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990. To je ključni korak na poti k norveškemu cilju, postati nizkoemisijška družba do leta 2050 .
Spletna povezava	Meld. St. 13 (2020–2021) - regjeringen.no
"Zero-slip vehicles - Norway's goal going forward In the National Transport Plan (NTP) for 2018-2029" <i>Leto: 2018 – 2029</i>	

Opis člena, ki ureja obravnavano področje	Novi avtomobili in lahka dostavna vozila morajo biti od leta 2025 brezemisijski (električni avtomobili in avtomobili na vodik). Novi mestni avtobusi morajo postati brezemisijski ali uporabljati bioplin v letu 2025. Do leta 2030 morajo postati novi težji kombiji, 75 odstotkov novih avtobusov na dolge razdalje in 50 odstotkov novih tovornjakov brez emisij. Do leta 2030 se morajo emisije distribucij dobrin v večjih mestnih središčih približati nič.
Spletna povezava	Meld. St. 20 (2020–2021) Report to the Storting (white paper) eng.fm (regjeringen.no)
The Pollution Act. <i>Leto: 1981 – 2022</i>	
Opis člena, ki ureja obravnavano področje	Namen zakona o onesnaževanju je varstvo zunanjega okolja pred onesnaževanjem in zmanjševanje obstoječega onesnaževanja, zmanjševanje količine odpadkov in spodbujanje boljšega ravnanja z odpadki.
Spletna povezava	Pollution Control Act - regjeringen.no

3.1.4 Projekti krožnega gospodarstva v programih EU

➤ Interreg MED Programme 2014 – 2020

PROJEKT: BLUEfasma – Blue Growth Interreg MED horizontal project <i>Trajanje: 1. 11. 2019 – 30. 6. 2020</i>		
Rezultati projekta		- Baza podatkov o dosežkih - Orodja - Spletna platforma BLUEfasma - Baza znanja o krožnem gospodarstvu - e-omrežje BLUEfasma - MED Krožno gospodarstvo Dana - Orodje za samoocenjevanje krožnosti BLUEfasma - Instrument za krepitev zmogljivosti BLUEfasma - Ugotovitve BLUEfasma Living labs - Končna knjižica BLUEfasma - Priporočila politike BLUEfasma in ključna sporočila - Bela knjiga BLUEfasma
Neposredni učinki projekta	učinki	Ključni učinki #1 Konsolidirana baza znanja: Gostuje na spletni platformi BLUEfasma (bluefasma.upatras.gr); sistematizira najboljše prakse, orodja, rešitve in metode v ribištvu/ribogojstvu. #2 Indeks pripravljenosti na krožno gospodarstvo: Prikazan na spletni platformi BLUEfasma; uporabljen kot enotno merilo MED pripravljenosti in naklonjenosti MSP za vlaganje v KG in deluje kot orodje za podporo odločanju. Indeks bo imel visoko prenosljivost na katero koli obalno/otoško območje. #3 E-omrežje BLUEfasma: Vzpostavljeno bo za lažjo izmenjavo izkušenj in mreženje med vsemi akterji v sektorju ribištva/ribogojstva. #4 BLUEfasma Livings Labs (BLL): Za integracijo raziskav in inovacij ter ustvarjanje na uporabnika osredotočenih odprtih inovacijskih ekosistemov, osredotočenih na povečanje krožnosti v ribištvu/ribogojstvu. #5 Instrument za krepitev zmogljivosti BLUEfasma: Vključitev možnosti financiranja/mentorstva/inštruiranja za poslovne naložbe v raziskave in inovacije v ribištvu/ribogojstvu. #6 Sistematizirani politični vložki po tematski delovni skupini: preusmeriti politike v smeri krožnega gospodarstva.

Opis: povezava in uporabnost rezultatov s pričakovanimi rezultati projekta studioKroG	BLUEfasma združuje in izvaja načela krožnega gospodarstva (CE) v ključnih sektorjih "modre rasti" ribištva in ribogojstva, z namenom da bi na inovativen način koristila sredozemskim otoškim in obalnim območjem. Projekt vključuje in izvaja KG v sektorju ribištva/ribogojstva na območju Sredozemlja. Splošni cilj projekta je krepitev inovacijske zmogljivosti MSP, pomorskih mrež, javnih organov za spodbujanje KG na obalnih območjih. - Povezava projekta Bluefasma z studioKrog je povečati razumevanje KG. Uporabnost rezultatov bi lahko bila z platformo in orodja za samoocenjevanje poznavanja KG, vendar povezave ne delujejo.
Spletna povezava	BLUEfasma (interreg-med.eu)
Partnerstvo na projektu	LP: University of Patras – Department of Civil Engineering (EL) •Region of Crete – Directorate of Environment and Spatial Planning (EL) •Dynamic Vision P.C (EL) •Toulon Var Technologies (FR) •Maritime Cluster of Balearic Islands (ES) •MEDCITIES (ES) •Taormina Etna Consortium (IT) •IMC Foundation – International Marine Centre (IT) •Larnaca-Famagusta District Development Agency (ANETEL) (CY) •Dubrovnik Neretva Regional Development Agency DUNEA (HR) •CEEETA-ECO, Energy Consultants, Ltd. (PT) •Chamber of Economy of Montenegro (ME) •Malta Marittima Agency (MT) •STRATAGEM ENERGY LTD (CY)

➤ Interreg Central Europe Programme 2014 – 2020

PROJEKT: CIRCE2020 – MAKE IT CIRCULAR <i>Trajanje: 1. 7. 2017 – 30. 9. 2020</i>	
Rezultati projekta	- CIRCE2020 Priročnik - spletna platforma wiki - YouTube kanal CIRCE
Neposredni učinki projekta	Cilj projekta CIRCE2020 je bil omogočiti večjo uveljavitev pristopa celostnega okoljskega upravljanja na petih specifičnih srednjeevropskih industrijskih območjih s prehodom z linearne na krožno gospodarstvo, in sicer s celostnim in praktičnim pristopom, razvojem instrumentov in pilotnih primerov. Po treh letih je projekt pokazal na številne težave in nekatere od njih tudi rešil. Sistem je dinamičen in se nenehno spreminja zaradi tehničnega napredka, novih materialov, novih odpadkov, novih predpisov in drugih dejavnikov. Ali je to torej konec? Konec projekta še ne pomeni konca "pristopa": krožnost je zgodba, ki se nikoli ne konča. Večina pilotnih projektov se bo nadaljevala tudi po zaključku projekta,

	drugi pa so zagotovili trdno osnovo za nove pristope. Poleg tega so orodja in znanje prenosljivi in so se prenašali med celotnim projektom, mreženje, odprto za nove projekte, nove zamisli o sodelovanju in krožne pobude, pa je bilo vključeno v programe svetovanja nekaterih ključnih agencij za storitve v industrijskem sektorju. Povzetek pridobljenih spoznanj je naslednji: 1) Krožno gospodarstvo je že zdaj pomembno vprašanje na trgu in ta pomen se bo v prihodnjih letih verjetno še povečal (nov zeleni posel, trženje, strategija surovin itd.) Podjetja morajo ostati na trgu in najpomembnejši dejavnik trga je gospodarski, zato potrebujemo politiko skladnih SPODBUD in ZAVIRALCEV 3) Trenutno obstaja veliko okoljskih stroškov, ki so zunanji učinki: njihovo internalizacijo moramo pospešiti s širšo in strogo uporabo razširjene odgovornosti proizvajalca, ki lahko podpira tudi okoljsko zasnovo, ki je bistvenega pomena za harmonijo dobavne verige KG. 4) Sistem KG je zrel, vendar potrebuje politične ukrepe za zmanjšanje nestabilnosti, predvsem zaradi: • dinamika cen; • manjkajoči trgi za sekundarne surovine; • določena negotovost in pomanjkanje prožnosti v regulativnem okviru; • pomanjkanje koordinacije in načrtovanja na regionalni ravni (ravnanje z odpadki je problem 0 km); • še vedno šibka uporaba zelenega javnega naročanja. 5) Potrebno je močno in pošteno sodelovanje med politiko (načrtovalci), podjetji in raziskovalci, ne le za iskanje rešitev, ampak tudi za iskanje problemov in razumevanje njihovih prioritet. 6) Ozaveščanje je vedno dobrodošlo. 7) Sistem morajo voditi tudi tržne intervencije in opredelitev ciljev, ki nagrajujejo krožne proizvode
Opis: povezava in uporabnost rezultatov s pričakovanimi rezultati projekta studioKroG	Namen projekta CIRCE2020 je omogočiti večjo uporabo pristopa celostnega okoljskega upravljanja v petih specifičnih srednjeevropskih industrijskih območjih s spreminjanjem vzorcev od posamičnih in občasnih intervencij recikliranja podjetij do integriranega preoblikovanja industrijskih interakcij, ki temeljijo na konceptu krožnega gospodarstva. Cilj je bil uvesti inovativne modele upravljanja z odpadki med vrednostno verigo in transnacionalna analitična orodja za izboljšanje zmogljivosti javno-zasebnega sektorja za odpadke za namen zmanjšanje odvisnosti od primarnih naravnih virov v industrijski predelavi. Uporabnost rezultatov le tega je; ZBIRANJE IN KAKOVOST PODATKOV, več na povezavi https://www.interreg-central.eu/Content.Node/CIRCE2020---HandBook.pdf, stran 23.
Spletna povezava	CIRCE2020 - Interreg (interreg-central.eu)
Partnerstvo na projektu	• Arpav Regional Agency for Environmental Prevention and Protection, Etra S.p.a. • Bay Zoltan - Non-Profit Ltd • ATM – Waste Management Association Mid Tyrol

	• RERA SD – Public Institution for Coordination and Development of Split Dalmatia Country • IFKA – Public Benefit Non-Profit Ltd. • CISTOCA CETINSKE KRAJINE d.o.o. • AM Trans Progres Sp. z. o. o.
PROJEKT: ENTeR – Expert Network on Textile Recycling <i>Trajanje: 1. 7. 2017 – 30. 11. 2020</i>	
Rezultati projekta	V okviru projekta je bilo izvedeno naslednje: - 9 pilotnih primerov (IT: Zbiranje, recikliranje in ravnanje z odpadki iz zalog, HU: 3D tiskanje v tekstilni industriji, HU: Razvoj notranjega logističnega sistema za ravnanje z odpadki, HU: Odpadna volna, DE: Od ostankov do surovin, CZ: Nastajanje odpadkov pri proizvodnji tehničnega tekstila, CZ: Zmanjšanje nastajanja odpadkov s podaljšanjem življenjske dobe tekstilnih izdelkov, PL: Sistem ločevanja in priprave poproizvodnih odpadkov in ALL: Tekstilni odpadki, ki izvirajo iz medicinskih pripomočkov, v zvezi s COVID-19 v sili), ki predstavljata modela (najboljše prakse), ki lahko tekstilna podjetja vse bolj približata krožnemu in trajnostnemu gospodarskemu modelu. - 5 modulov usposabljanja, ki so bili organizirani za podporo podjetjem pri izvajanju ukrepov krožnega gospodarstva. - 1 Sporazum o sodelovanju, ki so ga podpisali vsi partnerji, za zagotavljanje inovativnih skupnih storitev na področju krožnega gospodarstva in industrijske simbioze. V sporazumu o sodelovanju so opredeljeni ukrepi, ki jih je treba sprejeti za skupno podporo inovacijam v tekstilnem sektorju. - 1 zbirka podatkov o tekstilnih odpadkih (na platformi M3P): s sodelovanjem več kot 140 evropskih tekstilnih podjetij in 220 katalogiziranimi tekstilnimi odpadki je bila vzpostavljena zbirka podatkov, ki vsebuje značilne podatke (tehnične, kemične in ekološke lastnosti) o vseh materialih/odpadkih, ki jih proizvajajo vključena tekstilna podjetja. - 1 Strateška agenda: praktični dokument, ki predlaga strategijo ravnanja z odpadki in smernice za ukrepanje, da bi s spodbujanjem pristopa krožnega gospodarstva v podjetjih dosegli izboljšanje porabe neobnovljivih virov. - 1 Akcijski načrt, v katerem so opredeljeni ukrepi, ki jih je treba sprejeti v podporo krožnemu gospodarstvu v tekstilnem sektorju. V tem okviru so bili doseženi ključni cilji projekta, ENTeR pa je pokazal, da je mednarodno sodelovanje prispevalo k povečanju vrednosti tekstilnih odpadkov in hkrati k zmanjšanju proizvodnje tekstilnih odpadkov, da bi preprečili porabo neobnovljivih virov.

Neposredni učinki projekta	ENTeR deluje v petih srednjeevropskih državah, ki se ukvarjajo s tekstilno dejavnostjo, in spodbuja inovativne rešitve za ravnanje z odpadki, ki bodo omogočile krožno gospodarstvo pri izdelavi tekstila. Projekt bo pomagal pospešiti sodelovanje med vključenimi tekstilnimi območji, spodbujal skupno ponudbo inovativnih storitev glavnih lokalnih raziskovalnih centrov in poslovnih združenj ("virtualni center") ter vključeval tudi javne zainteresirane strani v opredelitev strateške agende in z njo povezanega akcijskega načrta, da bi povezali in spodbudili razmišljanje o krožnem gospodarstvu in strateške ukrepe. Pristop predloga in sodelovanje med partnerji sta usmerjena v upravljanje in optimizacijo odpadkov z vidika oblikovanja življenjskega cikla (ali okoljsko primerne zasnove). Posamezni ukrepi, ki se nanašajo na pet področij, bodo izboljšali namen: Reševanje problema ravnanja s tekstilnimi odpadki, njihovega skladiščenja in prevoza, da bi ohranili koristi ravnanja z odpadki. Finančne in upravne olajšave za ravnanje s tekstilnimi odpadki bi spodbudile tehnični razvoj v smislu obdelave tekstilnih odpadkov in pripravljenost za delovanje na področju ravnanja s tekstilnimi odpadki in recikliranja. Vzpostavitev dobro delujočih sistemov zbiranja in partnerstva za proizvajalce tekstila (oblačil, gospodinjstkega in zlasti tehničnega tekstila) s poudarkom na proizvodnih odpadkih. Vzpostavitev medregijskih strokovnih mrež in platform za povezovanje zainteresiranih strani po Srednji Evropi ter vzpostavitev sistema za usklajevanje tekstilnih odpadkov. V ta namen je eden od rezultatov projekta ENTeR zbirka podatkov o tekstilnih odpadkih, ki jo vsebuje spletna platforma, razvita v okviru projekta Life M3P. Sodelovanje med javnimi organi in regionalno tekstilno industrijo je zelo potrebno za obvezne naložbe v trajnostno ravnanje s tekstilnimi odpadki in tehnologije, zlasti MSP potrebujejo finančno podporo regij. Oblikovanje zbirke znanja za učinkovito rabo virov in ekološko oblikovanje za spodbujanje industrijskih deležnikov k izvajanju teh strategij v svojih proizvodnih procesih.
Opis: povezava in uporabnost rezultatov s pričakovanimi rezultati projekta studioKroG	Projekt je razvil sistem, ki lahko poveča vrednost industrijskih tekstilnih odpadkov na podlagi karakterizacije in klasifikacije njihovih lastnosti ter z uporabo spletne platforme (M3P) za ujemanje "materialov in odpadkov". Uporabnost rezultatov; STRATEŠKA AGENDA ZA RAVNANJE S TEKSTILNIMI ODPADKI IN RECIKLIRANJE, https://www.interreg-central.eu/Content.Node/Content.Node/Strategic-Agenda.pdf/Strategic-Agenda.pdf
Spletna povezava	ENTeR - Interreg (interreg-central.eu)
Partnerstvo na projektu	• Centro Tessile Cottoniero e Abbigliamento Spa • Sächsisches Textilforschungsinstitut e.V. • UNIONE DEGLI INDUSTRIALI DELLA PROVINCIA DI VARESE • SACHSEN!TEXTIL e.V. • Pannon Gazdasági Hálózat Egyesület • INNOVATEX Textilipari Műszaki Fejlesztő és Vizsgáló Intézet Zrt. • INSTYTUT WŁÓKIENICTWA • INOTEX spol. s r.o. Dvur Kralove n.L. • ČTPT – Česká technologická platforma pro textil

➤ Interreg Danube Transnational Programme 2014 – 2020

PROJEKT: MOVECO – Mobilizing Institutional Learning for Better Exploitation of Research and Innovation for the Circular Economy Title: Mobilizing Institutional Learning for Better Exploitation of Research and Innovation for the Circular Economy <i>Trajanje: 1. 1. 2017 – 31. 5. 2019</i>	
Rezultati projekta	Koristi MOVECO za Podonavje Bogato raznoliko Podonavje je pomembna povezava med vzhodno in zahodno Evropo. Tesno sodelovanje in usklajena prizadevanja znotraj MOVECO spodbujajo gospodarsko rast, okoljsko trajnost in družbeno angažiranost na različne načine: Transnacionalna strategija za prehod na krožno gospodarstvo v Podonavju: Ta transnacionalna strategija vključuje identifikacijo možnih materialnih tokov za Podonavje in načrte za izvajanje strategije. Načrt in akcijski načrt: za izvajanje transnacionalne strategije so bili razviti trije meddržavni načrti inovacijske skupine 1 (na voljo tudi v nemškem in slovenskem jeziku), skupine 2 (na voljo tudi v hrvaščini, madžarščini in slovaščini) in skupine 3 (na voljo tudi v bolgarščini, romunščini in srbsščini). Ti skupaj z iz njih izpeljanim akcijskim načrtom pomagajo pri prehodu v krožno gospodarstvo. Orodja krožnega gospodarstva: Za mala in srednje velika podjetja, vključno s finančnimi, tehničnimi in informacijskimi orodji. Odkrijte naš nabor orodij za krožno gospodarstvo! Spletna platforma za podporo sodelovanju med podjetji in raziskavami. Izvedite več in obiščite www.danube-goes-circular.eu Virtualna tržnica za promocijo ponovne uporabe in spodbujanje industrijske simbioze. Oglejte si našo virtualno tržnico! Mobilna razstava o najboljših praksah krožnega gospodarstva Podonavja: Razstava bo potovala po štirih državah Podonavja (Avstrija, Nemčija, Slovaška, Slovenija). Izvedite več o mobilni razstavi o krožnem gospodarstvu v Podonavju. Poročilo o izkušnjah pri podpiranju MSP pri prehodu v krožno gospodarstvo v Podonavju. Odkrijte ga tukaj. Zbirno poročilo o malih in srednje velikih podjetjih, ki se ukvarjajo s prehodom v krožno gospodarstvo. Publikacijo preberite tukaj.
Neposredni učinki projekta	Transnacionalna strategija Načrt in akcijski načrt: Orodja krožnega gospodarstva: Spletna platforma za podporo sodelovanju med podjetji in raziskavami. Virtualna tržnica za promocijo ponovne uporabe in spodbujanje industrijske simbioze. Mobilna razstava o najboljših praksah v krožnem gospodarstvu Poročilo o izkušnjah pri podpiranju MSP pri prehodu v krožno gospodarstvo v Podonavju.

	Zbirno poročilo o malih in srednje velikih podjetjih, ki se ukvarjajo s preходом v krožno gospodarstvo.
Opis: povezava in uporabnost rezultatov s pričakovanimi rezultati projekta studioKroG	Naši trenutni načini potrošnje in proizvodnje sledijo linearni ekonomiji: proizvedi - uporabi - zavrzi. Projekt odgovarja na ta izziv, kjer je cilj izboljšati okvirne pogoje in politične instrumente za ekološke inovacije in prehod v krožno gospodarstvo, spodbujanje pametne in trajnostne rasti ter zmanjševanje razlik v regiji. Prav tako projekt ozavešča podjetja, raziskovalne ustanove, javne organe, institucije za gospodarski razvoj in državljane o krožnem gospodarstvu. Uporabnost rezultatov; https://www.interreg-danube.eu/uploads/media/approved_project_output/0001/34/4e5b64b800e9da0c4263446e71f51cba03450ea4.pdf
Spletna povezava	MOVECO - Interreg Danube (interreg-danube.eu)
Partnerstvo na projektu	• Project Coordinator Chamber of Commerce and Industry of Slovenia (Slovenia) • Project Partners Bavarian Research Alliance GmbH (Germany) • Bulgarian Chamber of Commerce and Industry (Bulgaria) • Business Upper Austria (Austria) • Chamber of Commerce and Industry Bistrita-Nasaud (Romania) • Cluster of Environmental Technology Bavaria (Germany) • Europa Consortium Regional Development Non-profit Ltd. (Hungary) • Institute Mihajlo Pupin (Serbia) • Ministry of the Environment and Spatial Planning of the Republic of Slovenia (Slovenia) • Slovak Business Agency (Slovakia) • Slovak University of Agriculture in Nitra (Slovakia) • Tera Tehnopolis Ltd. (Croatia) • Associated Strategic Partners Agency for Innovation and Technology Transfer (Moldavija) • City of Osijek (Hrvatska) • Ministry of Economy of the Slovak Republic (Slovačka) • Naučno tehnološki park Beograd (Srbija)

➤ Interreg Europe Programme 2014 – 2020

PROJEKT: SUBTRACT – Sustainable Reuse Centres <i>Trajanje: 1. 8. 2019 – 31. 1. 2021</i>	
Rezultati projekta (Delivebers)	Učinkovitejše izvajanje instrumentov politike, ki izboljšujejo konkurenčnost MSP, s posebnim poudarkom na ponovni uporabi instrumentov politike centrov v vključenih A7, vključno s kazalniki in postopki spremljanja ter navodili za njihovo izvajanje. - Smernice "Zagotavljanje trajnostnih in uspešnih podjetij v centrih ponovne uporabe" za vzpostavitev F6 upravljanja v fazi po zagonu in povečevanja števila centrov ponovne uporabe za izboljšanje gospodarske trajnosti, da bi postali samozadostni, ustvarjali dobra in trajna delovna mesta, prispevali k vključujoči rasti in spodbujali krožno gospodarstvo na območju - Povečanje pretoka blaga, ki vstopa v centre ponovne uporabe in izstopa iz njih - Pripravili podlago za večjo vključenost zasebnega sektorja pri vključevanju praks ponovne uporabe v njihovo podjetniško strategijo - Večje zmogljivosti regionalnih akterjev pri podpori izvajanja politik krožnega gospodarstva na lokalni ravni in boljše sprejemanje odločitev na lokalni ravni - Večja vključenost in okrepljena vloga centrov za ponovno uporabo v regionalni in lokalni regulativni okvir, zlasti glede dostopa do toka odpadkov za razvrščanje blaga in materialov, ki jih je mogoče ponovno uporabiti.F6
Outputi - uporabna vrednost po izteku projekta	Faza 1: 1 uvodni sestanek, združen s prvim sestankom usmerjevalne skupine. 6 Poročila o regionalnih študijah: stanje na področju socialnih podjetij, zlasti centrov ponovne uporabe, kot del vključujoče rasti in ustvarjanja delovnih mest v vključenih regijah ter glavne ovire, na katere so naleteli. Do 3 najboljše prakse na regijo, ki se naložijo na platformo za učenje o politikah. 6 Akcijski načrti za izboljšanje konkurenčnosti MSP s posebnim poudarkom na instrumentih politike centrov ponovne uporabe v vključenih regijah, vključno z načrti za spremljanje njihovega izvajanja. 1 Dokument s smernicami "Zagotavljanje trajnostnih in uspešnih centrov ponovne uporabe". 4 medregijski seminarji, združeni s sestanki usmerjevalne skupine, katerih namen je bil: izmenjava izkušenj in opredelitev najboljših praks; izboljšanje konkurenčnosti MSP s posebnim poudarkom na centrih ponovne uporabe; usklajevanje zasnove akcijskih načrtov; izmenjava dosežkov in težav. 6 Regionalna delavnica (uvodna) za vključitev skupin zainteresiranih strani v poročilo o regionalni študiji. 1 intenzivna delavnica za organizacijsko učenje. 12 delavnic (2 za vsako vključeno regijo) za vključitev interesnih skupin v oblikovanje in izvajanje akcijskih načrtov. 7 večstranske izmenjave osebja za učinkovit prenos najboljših praks. 6 regionalnih konferenc ob koncu prve faze za razširjanje akcijskih načrtov.

	1 projektna brošura z 1 posodobitvijo in N. 5 elektronskih glasil. 5 poročil o napredku (5. poročilo, predloženo v drugi fazi), vključno s srečanjem za vmesni pregled ob koncu prve faze. Faza 2: 1 poročilo o napredku (5. semester). 1 projektni sestanek. 2 posodobitvi (vsaj) spletne strani. 1 letno poročilo o napredku. 1 politični dogodek na visoki ravni v Bruslju (zaključna mednarodna konferenca) za razširjanje rezultatov projekta širokemu občinstvu.
Spletna povezava	https://keep.eu/projects/21533/Sustainable-Reuse-Centres-EN/ https://projects2014-2020.interregeurope.eu/subtract/
Partnerstvo na projektu	• Autorità Umbra Rifiuti e Idrico (AURI) • + 6 PP (Španija, Belgija, Avstrija, Slovenija, Finska; Švedska)
PROJEKT: TRIS – Transition Regions towards Industrial Symbiosis <i>Trajanje: 1. 4. 2016 – 31. 3. 2021</i>	
Rezultati projekta (Delivebers)	Posebni cilj: Izboljšati izvajanje politik in programov regionalnega razvoja, zlasti programov za naložbe za rast in delovna mesta ter po potrebi programov ETC, katerih cilj je povečati učinkovitost virov, zeleno rast in ekološke inovacije ter upravljanje okoljske uspešnosti Tematski cilj: (06) ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov z: Prednostna naložba: (06g) podpiranje industrijskega prehoda v gospodarstvo, gospodarno z viri, spodbujanje zelene rasti, ekoloških inovacij in upravljanja okoljske uspešnosti v javnem in zasebnem sektorju
Spletna povezava	https://keep.eu/projects/18807/Transition-Regions-towards--EN/
Partnerstvo na projektu	• Birmingham City Council • + 7 PP (2 x Španija, 2x Italija, 2x Madžarska, 1x Združeno kraljestvo)

➤ **Interreg V-A Slovenia - Austria Programme 2014 – 2020**

PROJEKT: START CIRCLES – Supporting TrAnsition from lineAR To CIRCULAR valuE chainS <i>Trajanje: 1. 9. 2018 – 31. 3. 2022</i>	
Rezultati projekta (Delivebers)	The main outcome of the project is the sustainable integration of SMEs in cross-border innovation networks. The project will focus on partnerships between companies and R&D institutions aimed at creating a circular economy and value chains in the biomass and plastics sectors. These partnerships will lead to increased innovation and the development of new products/materials or the improvement/more sustainable design of existing ones. The two companies participating as project partners will enter into a long-term partnership and launch new products/services as part of the pilot activities with the R&D partners in the project. START CIRCLES will

	individually support/advise a total of 84 SMEs. It should be noted that 18 additional SMEs will be involved in innovation partnerships with R&D, of which at least 6 SMEs will have launched a new product/service by the end of the project. Building new skills will increase the capacity of support organisations, R&D and public institutions.
Outputi - uporabna vrednost po izteku projekta	Companies involved in innovation collaborations with partners from Europe
Spletna povezava	https://keep.eu/projects/19096/Podpora-za-prehod-iz-linear-EN/
Partnerstvo na projektu	• Gospodarska zbornica Slovenije (Lead Partner) • Wood Carinthian Competence Center • LIMNOS doo, Podjetje za aplikativno ekologijo • asteenergy – Ingenieurbüro für erneuerbare Energie, Forst- und Holzwirtschaft Christoph Aste Dipl.Ing, Msc. • Fakulteta za tehnologijo polimerov • Karl-Franzens-Universität Graz • Forschung Burgenland GmbH

➤ **Interreg Adriatic – Ionian Programme 2014 – 2020**

PROJEKT: Circular Innovation and Resilient City Labs in the Adrion Region <i>Trajanje: 1. 2. 2020 – 31. 7. 2022</i>	
Rezultati projekta	Raven zmogljivosti vključenih organizacij za nadnacionalno delovanje, zagotavljanje storitev in upravljanje v zvezi z okoljsko ranljivostjo, razdrobljenostjo in varovanjem storitev ekosistemov. Predvidena sestava CIRCLabs na več ravneh (akterji, ki jih sestavljajo javni organi, podjetja, inovacijski in raziskovalni centri itd.) ter zgoraj omenjena raznolika področja dejavnosti lahko zajamejo širok spekter potencialnih akterjev pri ravnanju z odpadki/recikliranju (tako vodilnih kot posnemovalcev) in s tem povečajo raven zmogljivosti vključenih organizacij za nadnacionalno delovanje, zagotavljanje storitev in upravljanje v zvezi z okoljsko ranljivostjo, razdrobljenostjo (ki je resno ogrožena zaradi slabih in neustreznih praks ravnanja z odpadki) in varovanjem storitev ekosistemov. Predvsem CIRCLabs in končni transnacionalni akcijski načrt, ki bo vseboval seznam konkretnih projektov, ki jih bodo CIRCLabsi sami kreativno zasnovali za vsako od štirih izbranih pilotnih področij delovanja, bosta predstavljala zametke širših zmogljivosti zadevnih organizacij za izvajanje krožnega gospodarstva.
Neposredni učinki projekta	Jadransko-jonska PS poudarja, da ravnanje z odpadki kaže nizko stopnjo trajnosti v regiji. Potreben je nadaljnji razvoj integriranih sistemov ravnanja z odpadki ter podpora raziskavam, inovacijam in prenosu tehnologije v zvezi z ravnanjem z odpadki in recikliranjem. Izhajajoč iz teh predpostavk je glavni rezultat projekta načrtovanje, razvoj in nato mreženje prek

	stalnega uradno ustanovljenega nadnacionalnega združenja Circular Innovation Resilient Cities Labs (CIRCLabs), osredotočenega na diferencirane cilje, ki odražajo specifična področja dejavnosti (industrijska simbioza, elektronski odpadki, organski odpadki, odpadki pri rušenju objektov), s pomočjo katerih bi oblikovali in testirali krožne modele na zadevnih mestnih območjih. Glavni rezultati so: transnacionalna strategija za oblikovanje in vzpostavitev CIRCLAB-ov; transnacionalni akcijski načrt za izvajanje pilotnih akcij; mreža CIRCLabs. Potreben je transnacionalni pristop, ker omogoča izmenjavo in deljenje izkušenj ter skupno raziskovanje novih inovativnih pristopov. CIRCLabs je absolutna novost v regiji ADRIION, znotraj širše strategije EUSAIR.
Opis: povezava in uporabnost rezultatov s pričakovanimi rezultati projekta studioKroG	CIRCLE si je prizadeval za povečanje in širjenje znanja o praktični izvedljivosti načel krožnega gospodarstva s pristopom sodelovanja, ki vključuje poslovne akterje, proizvajalce inovacij, upravne in finančne organizme ter civilno družbo v urbanih območjih, kjer se proizvede največ odpadkov, a tudi mesta, kjer je mogoče implementirati inovativne modele. Uporabnost rezultatov; Literature survey on feasible and innovative ways for CDW recycling & exploitation, https://circle.adrioninterreg.eu/wp-content/uploads/2022/05/CL_T2.4.1_PP8_Literature-Survey_VF.pdf
Spletna povezava	https://circle.adrioninterreg.eu/
Partnerstvo na projektu	• Comune di Forlì • Šolski center Velenje • Energo – data d. o. o. • ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ Α.Ε.ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ • Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA • Regionalni centar za društveno-ekonomski razvoj – Banat Doo • Fakultet za primenjenu ekologiju Futura, Bashkia Tirane • RRA SEVERNE PRIMORSKE Regijska razvojna agencija d. o. o. Nova Gorica • OPŠTINA ULCINJ • ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΑΕΙΠΛΟΥΣ • Fond za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske • Romagna Tech • Opština Laktaši
PROJEKT: BIOECO-R.D.I. – BIO-ECONomy Research Driven Innovation <i>Trajanje: 1. 1. 2018 – 31. 12. 2020</i>	
Rezultati projekta	BIOECO-RDI bo izboljšal stanje: program EU - ustvarjanje mreže sodelovanja med regijami Adrion, podjetji in akademskimi krogi za skupne raziskave, prenos znanja in razvoj veščin - podpora podjetju in grozdu pri prehodu na industrijski model z višjo stopnjo inovativnosti in mednarodnega sodelovanja

	- krepitev povezovanja med zeleno kemijo in agroživilskim grozdom v skladu s pristopom krožnega gospodarstva - ustvarjanje jadransko-jonskega trga bioloških proizvodov - premostitev vrzeli med obstoječimi velikimi regionalnimi razlikami - aktiviranje vzajemnega procesa učenja med regijami z različnimi stopnjami R.D.I. in poslovna zrelost biogospodarstva Glavni učinki projekta so: - regionalne in mednarodne strategije BIOECO-RDI, ki podpirajo regije pri povečanju ravni biogospodarstva RDI in zrelosti grozdov Zahvaljujoč popolnemu izvajanju teh učinkov bo mogoče v edinstven in dosleden proces vključiti regije, ki živijo različne korake v procesu ustvarjanja regionalnega biogospodarstva. Ta proces podjetjem na območju ADRIION zagotavlja delovanje na bolj naprednem in integriranem trgu, oblikovalcem regionalnih in nacionalnih politik pa zagotavlja potrebno podporo za razvoj učinkovitih politik, ki temeljijo na pristopu krožnega gospodarstva.
Neposredni učinki projekta	Regija ADRIION ima pomemben neizkoriščen potencial biomase iz kmetijskih, ribiških in gozdarskih odpadkov in ostankov. Podjetja, ki delujejo v takšnih sektorjih, trpijo zaradi resnih zamud pri zeleni ponovni preusmeritvi, večdelnosti, tehnoloških inovacijah in medsektorskem povezovanju. S tega vidika BIOgospodarstvo predstavlja skupno prioriteto pametne specializacije. Cilj BIOECO-RDI je razvoj regionalnega inovacijskega sistema za jadransko-jonsko območje, ki temelji na strukturiranem sektorju biogospodarstva, skozi razvoj strategije raziskovalno usmerjenih inovacij (R.D.I.) na regionalni in transnacionalni ravni.
Opis: povezava in uporabnost rezultatov s pričakovanimi rezultati projekta studioKroG	BIOECO-RDI, razvoj regionalnega inovacijskega sistema za jadransko-jonsko območje, ki temelji na strukturiranem sektorju biogospodarstva z razvojem strategije raziskav usmerjenih inovacij (R.D.I.) na regionalni in nadnacionalni ravni.
Spletna povezava	https://bioecordi.adrioninterreg.eu/news-events
Partnerstvo na projektu	• Regional Agency for the Economic Development of Umbria • Centre for Research and Technology Hellas • Chamber of Commerce and Industry Tirana • Confindustria Umbria • National institute of Chemistry, Slovenia • Regional Agency for the Development of Small and Medium Size Enterprises, Alma Mons Ltd. Novi Sad • Ruđer Bošković Institute • Laboratory for aquaculture biotechnology (LAB) • Laboratory for stereoselective catalysis and biocatalysis (LSCB) • Laboratory for machine learning and knowledge representations (LMLKR)

➤ Horizon 2020

PROJEKT: RE4 – REuse and REcycling of CDW materials and structures in energy efficient pREfabricated elements for building REfurbishment and construction <i>Trajanje: 1. 9. 2016 – 29. 2. 2020</i>	
Rezultati projekta (Delivebers)	Splošni cilj projekta RE4 je spodbujanje novih tehnoloških rešitev za oblikovanje in razvoj konstrukcijskih in nekonstrukcijskih montažnih elementov z visoko stopnjo recikliranih materialov in ponovno uporabljenih konstrukcij iz delno ali v celoti porušenih stavb. Razvita tehnologija bo namenjena energetsko učinkovitim novogradnjam in prenovam, s čimer se bodo zmanjšali vplivi na okolje. Cilj projekta RE4 je predstavitev ustreznih oblikovalskih konceptov in gradbenih elementov, proizvedenih iz gradbenih in demontažnih odpadkov (CDW), v industrijskem okolju ob upoštevanju perspektivnih vprašanj za tržno uveljavitev razvitih rešitev. Tehnične dejavnosti bodo podprte z analizami LCA in LCC, postopki certificiranja in standardizacije, predstavitvenimi dejavnostmi, strokovnim usposabljanjem, razširjanjem, opredelitvijo strategije komercializacije in uporabe, poslovnim modeliranjem in poslovnimi načrti. Glavni namen je razviti koncept energetsko učinkovite stavbe, ki temelji na RE4 in jo je mogoče enostavno sestaviti in razstaviti za ponovno uporabo v prihodnosti ter vsebuje do 65 % teže recikliranih materialov iz CDW (od 50 % za srednje nadomestno mineralno frakcijo do 65 % za izolacijske plošče in betonske izdelke s srednje nadomestno mineralno frakcijo v kombinaciji z geopolimernim vezivom). Ponovno uporabne strukture bodo znašale od 15-20 % pri obstoječih stavbah do 80-90 % pri konceptu montažne stavbe RE4.
Outputi - uporabna vrednost po izteku projekta	V okviru projekta RE4 smo razvili visokokakovostne montažne elemente, ki vsebujejo do 100 % CDW. Kakovost teh elementov in njihova ponovna uporabnost bo preizkušena na demo lokacijah RE4 v treh različnih državah EU, ki se nahajajo v dveh različnih podnebnih območjih (Španija, Italija in Združeno kraljestvo). Potencial replikacije zunaj EU bo testiran v Tajvanu.
Spletna povezava	https://cordis.europa.eu/project/id/723583 http://re4.eu/
Partnerstvo na projektu	• CENTRO DI RICERCHE EUROPEO DI TECNOLOGIE DESIGN E MATERIALI • 13 partner institutions from 8 countires
PROJEKT: SCALER – Scaling European Resources with Industrial Symbiosis <i>Trajanje: 1. 11. 2017 – 31. 10. 2020</i>	
Rezultati projekta (Delivebers)	Industrijska simbioza spodbuja delitev fizičnih virov (energije, vode, ostankov in recikliranih materialov itd.) med različnimi industrijskimi procesi, povečuje poslovne priložnosti in ustvarja nova delovna mesta, hkrati pa zmanjšuje vplive na okolje. Niti samoorganizacija niti nekaj mehanizmov, ki jih je usklajevala vlada, niso zagotovili množičnega izvajanja industrijske simbioze. Glede na velik potencial za trikratne koristi je treba to napako razumeti in obravnavati. SCALER želi močno povečati

	izvajanje industrijske simbioze z razvojem mehanizmov za ohranitev vgrajene vrednosti evropskih virov, s čimer bi krožnemu gospodarstvu omogočili večjo učinkovitost virov s sistemskimi inovacijami, ki jih vodijo pobude za okrepljeno industrijsko simbiozo in okrepljeno z medsektorskim sodelovanjem. in podpirati razvoj načrta za izboljšanje sprejemanja industrijske simbioze v evropski procesni industriji na regionalni/nacionalni/evropski ravni. SCALER bo uporabil nove in napredne prakse pri prepoznavanju priložnosti vrednosti, uporabil nove metode za ustvarjanje večjega trga za razpoložljive vire in uporabil nove metode za merjenje in upravljanje izvajanja in vzdrževanja novih odnosov. SCALER združuje kvalitativna in kvantitativna orodja in metode za podporo samoorganiziranim pobudam o industrijski simbiozi ter za izboljšanje postopkov olajšanja in usklajevalnih ukrepov. Ustvarjanje novih prostorov za interakcijo, sodelovanje in sodelovanje ter vključevanje širšega nabora deležnikov so ključni elementi multiplikacijskega učinka pri izvajanju industrijske simbioze. SCALER ponuja celovito rešitev za razumevanje, ocenjevanje in krepitev potenciala industrijske simbioze v Evropi.
Partnerstvo na projektu	• INSTITUTO DE SOLDADURA E QUALIDADE, Portugal • THE CHANCELLOR MASTERS AND SCHOLARS OF THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE, UK • STRANE INNOVATION, France • QUANTIS, Switzerland • CLIMATE-KIC GMBH, Germany

3.1.5 Primeri dobrih praks na Norveškem

PRIMER DOBRE PRAKSE: Modulaire Group - Sustainable modular solutions for a fast-moving world <i>Leto: 2020</i>	
Partnerstvo	Home Modulaire Group
Opis dobre prakse in njenih rešitev:	S svojim internim strokovnim znanjem oblikujejo modularne rešitve z mislijo na trajnost. Zavezani so k uporabi trajnostnih materialov, izboljšanju okoljske učinkovitosti, kjer koli je to mogoče, in zagotavljanju družbenih koristi s svojimi pametnimi vesoljskimi aplikacijami. Prav tako vzdržujejo stalen dialog s strankami, da pomagajo podpreti lastne trajnostne pobude in cilje.
Doseženi učinki rešitev oz. dobre prakse	Primer – prva ogljično nevtralna restavracija v Veliki Britaniji. 80 odstotkov stavbe je bilo dokončane v tovarni in vsi gradbeni materiali so bili skrbno izbrani za zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida in odpadkov. Konstrukcija je sestavljena iz sistema jeklenega okvirja, ki ga je mogoče reciklirati. Kot izolacija se namesto klasične steklene volne ali plastike uporablja ovčja volna. Stropi, tla in fasade so narejeni iz reciklirane plastične kuhinjske posode in IT izdelkov. Na strehi pa so sončne celice, ki bodo stavbo oskrbovale z energijo – skupaj z vetrno energijo. Tudi okolica je zgrajena skladno z enako pametno-podnebno miselnostjo. Robnik je izdelan iz recikliranih plasten. V urejenih zelenicah, kjer lahko živijo žabe in druge živali, je tudi sistem za zbiranje deževnice.
Spletna povezava	Modulaire 2020 Sustainability & ESG Report 01 (algeco.no)
PRIMER DOBRE PRAKSE: Svanemerket - How the Nordic Swan Ecolabel contributes to a more circular economy <i>Leto: 2021</i>	
Partnerstvo	Svanemerket - Vanskelig å få. Enkelt å velge.
Opis dobre prakse in njenih rešitev:	Znak za okolje Nordic Swan postavlja številne zahteve, zaradi katerih je norveški uradni znak za okolje dobro orodje za krožno gospodarstvo. Namen znaka za okolje Nordic Swan Ecolabel je zmanjšati splošni vpliv potrošnje na okolje. Zato pri razvoju zahtev za izdelke z oznako Nordic Swan upoštevamo celoten življenjski cikel izdelka od surovin do proizvodnje, uporabe, odpadkov in recikliranja. Ta ciklična perspektiva se dobro ujema s krožnim gospodarstvom. Znak za okolje Nordic Swan Ecolabel kar najbolje izkorišča sedanji okvir družbe za krožno gospodarstvo. Začnemo z dostopom do surovin in sistemov za ravnanje z odpadki tukaj v nordijski regiji in oblikujemo naše zahteve tako, da podjetjem olajšamo sodelovanje v krožnem gospodarstvu.
Doseženi učinki rešitev oz. dobre prakse	81 % jih želi izbrati izdelke, ki so dobra okoljska izbira. 95 % pozna znak za okolje Nordic Swan Ecolabel na Norveškem. 85 % naših strank je zadovoljnih ali zelo zadovoljnih z znakom za okolje Nordic Swan Ecolabel.

Spletna povezava	Slik bidrar Svanemerket til en mer sirkulær økonomi - Svanemerket
PRIMER DOBRE PRAKSE: Ragn-sells - Old isolation from the Government Building Complex is given new life <i>Leto: 2019</i>	
Partnerstvo	Gammel isolasjon fra regjeringskvartalet får nytt liv (ragnsells.no)
Opis dobre prakse in njenih rešitev:	Statsbygg prevzema odgovornost in zagotavlja recikliranje stare izolacije iz kompleksa vladnih stavb v sodelovanju z glavnimi akterji iz različnih industrij.
Doseženi učinki rešitev oz. dobre prakse	Kamena volna se uporablja za toplotno in zvočno izolacijo v gradbenih konstrukcijah, izdeluje pa se iz kamnitega materiala s taljenjem in prehajanjem v izolacijske izdelke. Kamena volna je sestavljena iz 97 % kamna in je skoraj popolnoma recikliran izdelek. V preteklosti so staro kameno volno z gradbišč zaradi pomanjkanja rešitev za reciklažo pošiljali neposredno na odlagališča. Ročno rušenje in sortiranje kamene volne je nekoliko dražje od strojnega rušenja, vendar Statsbygg kot lastnik kompleksa vladnih stavb želi, da bi bili materiali ponovno uporabni, in je pripravljen plačati še toliko več.
Spletna povezava	Gammel isolasjon fra regjeringskvartalet får nytt liv (ragnsells.no)
PRIMER DOBRE PRAKSE: AION - AION partners with Nutreco and Skretting to tackle pallet waste in industry <i>Leto: 2022</i>	
Partnerstvo	Home - AION
Opis dobre prakse in njenih rešitev:	Krožno gospodarstvo za plastiko opisuje gospodarski sistem in prakso, kjer podjetja, infrastruktura in predpisi skupaj zagotavljajo, da je obstoječa plastika v uporabi čim dlje. To pomeni, da so izdelki, ki vsebujejo plastiko, zasnovani za recikliranje in dolgo življenjsko dobo, zastareli plastični izdelki pa se reciklirajo, da se ohrani vrednost plastičnega materiala. Z zbiranjem in analiziranjem podatkov v naši tehnološki platformi lahko optimiziramo vrednostne verige, zagotovimo sledljivost in natančne ESG izračune ter poročanje o materialih – to imenujemo Krožnost kot storitevSM.
Doseženi učinki rešitev oz. dobre prakse	Junija 2022 so napovedali sodelovanje z Nutreco in Skretting, kjer sodelujejo pri sprožitvi zmanjšanja količine odpadkov in zmanjšanja ogljika za industrijo morske hrane in oceanov. Zamenjava kratkotrajnih lesenih palet z robustnimi krožnimi plastičnimi paletami prav tako zmanjšuje stroške v vrednostnih verigah naših strank in je tudi del prehoda v krožno gospodarstvo. Vsi reciklirani in popolnoma krožni izdelki, ki jih proizvaja AION, so zasnovani za krožnost. Nekatera ključna sredstva pri tem so: - Recikliran material - Zasnovan za enostavno pranje 100% sledljiv - Shema vračanja omogoča zaprto zanko recikliranja - Brez kovinske ojačitve - možnost drobljenja - Bodisi gnezdljiv bodisi skladen

Spletna povezava	AION partners with Nutreco and Skretting to tackle pallet waste in industry - AION
PRIMER DOBRE PRAKSE: Vollebekk <i>Leto: 2018</i>	
Partnerstvo	Bydel Bjerke, OBOS, Aspelin Ramm in Pådriv.
Opis dobre prakse in njenih rešitev:	Vollebekk Fabrikker je koncept, ki uporablja neizkoriščene prostore za spodbujanje trajnostnega urbanega razvoja, kjer izpostavljajo/podpirajo/spodbujajo krožno gospodarstvo, socialno podjetništvo in sosesko. Vollebekk Fabrikker je del projekta urbanega razvoja Vollebekka, kjer bodo veliki deli območja preoblikovani v bolj zeleno okolje. Vollebekk Fabrikker bo pomagal ustvariti trajno vrednost in trajnostni razvoj v Vollebekku, s poudarkom na trojnem rezultatu, ki spodbuja okolje, družbene vrednote in gospodarsko rast. Vollebekk Fabrikker je začasno mesto za razvoj in inkubacijo rešitev na področju ponovne uporabe, popravil in zelene proizvodnje. S ponudbo proizvodnih prostorov in pisarn po ugodni najemnini bo Vollebekk Fabrikker prebivalcem, podjetjem in izvajalcem omogočil razvoj, testiranje in predstavitev njihovih rešitev.
Doseženi učinki rešitev oz. dobre prakse	Gruten je v prihodnost usmerjeno lokalno podjetje, ki si prizadeva ozaveščati o kavni usedlini kot uporabnem viru. Izdelujemo vznemirljive izdelke ter organiziramo tečaje in delavnice, povezane z uporabo kavne usedline, da prispevamo z navdihom in praktičnim znanjem. Usmerjeni smo v prihodnost, hkrati pa se osredotočamo na to, kar obstaja tukaj in zdaj! Želimo biti pozitiven vzor za trajnostni urbani razvoj in pokazati, da je mogoče ustvariti vznemirljive izdelke, ki so hkrati okolju prijazni in dobri za nas ljudi. S črnim zlatom Osla kot surovino izdelujemo negovalna mila in pilinge za telo ter čudovito okusne ostrigarje!
Spletna povezava	Å jobbe i lag skaper nabolag - Vollebekk Fabrikker
PRIMER DOBRE PRAKSE: Nature Compact Living <i>Leto: 2018</i>	
Partnerstvo	Snøhette Arctecture Company, Snøhette (snohetta.com)
Opis dobre prakse in njenih rešitev:	Nature Compact Living AS je norveško podjetje iz Larvika, ustanovljeno leta 2018. Njihova poslovna ideja je ponuditi različne vrste počitniških hiš z edinstveno bivalno izkušnjo, neposrednim stikom z naravo, v kombinaciji z dobrim udobjem in visoko kakovostjo. Njihove namestitvene enote so zasnovane tako, da jih je mogoče z minimalnim delom enostavno postaviti kamor koli. Poleg tega jih je mogoče odstraniti, tudi če se zdijo trajne. V Evropi, kjer je po podatkih Evropske komisije industrija odgovorna za tretjino odpadkov v EU. In velikih delov odpadkov ni mogoče reciklirati. Zaradi tega je zamisel o ponovni uporabi kontejnerja privlačna rešitev.

Doseženi učinki rešitev oz. dobre prakse	Ustanovitelj podjetja Nature Compact Living preoblikuje zabojnike od leta 1997, ko je začel razvijati in dobavljati koncepte zabojnikov, kot so kuhinje, sanitarni prostori in pralnice za pripadnike mirovnih sil po vsem svetu. Prednost ladijskih zabojnikov je, da imajo mednarodno standardizacijo, ki lahko pomaga racionalizirati proces pošiljanja in gradnje. Zabojniki so kot Lego kosi, ki jih lahko sestavljate, dvigujete in premikate. So funkcionalni in trpežni ter se lahko večkrat uporabljajo.
Spletna povezava	Nature Compact Living
PRIMER DOBRE PRAKSE: Release Mobile Company <i>Leto: 2020</i>	
Partnerstvo	Privat > Release - Mobilabonnement og brukte mobiler
Opis dobre prakse in njenih rešitev:	Release je prvo in edino mobilno podjetje na Norveškem, ki prodaja samo rabljene mobilne telefone. Borijo se za to, da bi rabljeni mobilni telefoni postali naša naravna prva izbira. Njihov cilj je olajšati in varno izbrati rabljeno. Želijo podaljšati življenjsko dobo mobilnega telefona, kar posledično vodi k zmanjšanju odpadne elektronike in manjši porabi ogroženih mineralov in elementov. Vsak mobilni telefon gre skozi pomembne teste, ki jih opravijo izkušeni tehniki, da se zagotovi kakovost, preden mobiteli pridejo do strank. Hkrati pa je pomembno, da podaljšamo čas obdržanja obstoječega mobitela. Zato je popravilo mobilnih telefonov ena njihovih najpomembnejših storitev. Če svoj mobilni telefon popravite, ko nekaj ne deluje več, boste v njegovi visoki kakovosti uživali veliko dlje. Skupaj s svojimi trgovinami Teknikmagasinet opravljajo popravila mobitelov po vsej državi.
Doseženi učinki rešitev oz. dobre prakse	Priljubljeni med strankami 2021 – Ponosni smo, da smo bili med vsemi mobilnimi podjetji na Norveškem imenovani za enega od štirih podjetij priljubljenih med strankami na https://www.bytt.no/ .
Spletna povezava	Privat > Release - Mobilabonnement og brukte mobiler
PRIMER DOBRE PRAKSE: Fretex <i>Leto: 1905</i>	
Partnerstvo	Velkommen til Fretex
Opis dobre prakse in njenih rešitev:	Fretex je socialno podjetje, ki ga je leta 1905 v Oslu ustanovila Rešilna vojska, ki ima še danes popolno lastništvo Fretexa. Fretex je znano ime na Norveškem, dobro znano po svojih trgovinah z rabljenim blagom po vsej državi. Fretex se nahaja v večini norveških okrožij in tesno sodeluje z vladnimi agencijami, zasebnimi sektorji, donatorji in strankami. Njihovo poslanstvo je prispevati k zagotavljanju delovnih priložnosti ljudem in izboljšanju okolja s ponovno uporabo. Delujejo po vsej državi in so največje podjetje za poklicno rehabilitacijo ter največja veriga trgovin z rabljenim blagom na Norveškem. Fretex je aktiven član Evropske mreže za ponovno uporabo in recikliranje (ENoR).

Doseženi učinki rešitev oz. dobre prakse	Krožno tekstilno poslovno omrežje (Fretexovo poročilo o trajnostnem razvoju 2021) Fretex vodi to mrežo industrijskih akterjev, ki delujejo vertikalno in horizontalno v vrednostni verigi za zbiranje, sortiranje za ponovno uporabo in recikliranje materiala. Namen je ustvariti trajnostno ustvarjanje vrednosti v ekonomiji ponovne uporabe za akterje v omrežju. Mreža sodeluje pri ustvarjanju novih rešitev za odvečne tekstilne izdelke. Leta 2021 so akterji v omrežju sodelovali pri informacijski kampanji. Sporočilo je bilo zahtevati cele, čiste in suhe tkanine. Pomembno je, da ločimo tekstil s kakovostjo za večkratno uporabo od tekstilnih odpadkov. Kar je celo, čisto in suho se lahko ponovno uporabi. Leta 2021 je mreža delala na načrtovanju strukture za ponovno uporabo in recikliranje v Evropi. Mreža je zbrala številke in podatke, ki so lahko najboljša podlaga za odločanje v procesih, ki vodijo do novih predpisov za zbiranje tekstilnih odpadkov. Kot posledica direktive EU, ki zahteva ločeno zbiranje tekstilnih odpadkov do leta 2025, je imela mreža dialog z Norveško agencijo za okolje o zakonskih spremembah in definicijah.
Spletna povezava	Fretex - a social enterprise

3.1.6 Primeri dobrih praks v Sloveniji

CENTER PONOVNE UPORABE D.O.O., SO.P.

Leto: 2012

Akronim in naziv: **CPU** - Center ponovne uporabe d.o.o., so.p., Vrazova ulica 9, 2270 Ormož

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

CPU je podjetje s sedežem Ormožu in 5 poslovnimi enotami v Sloveniji, ki prevzema zavržene materiale in jih nadgrajuje v nove izdelke z dodano vrednostjo. V procese vključujejo inovativne rešitve zaprte zanke. Izdelki, ki jih izdelujejo niso serijske proizvodnje, ampak unikatni z omejeno izdajo. Namenjeni so potrošnikom in podjetjem.

V podjetju CPU je tehnološki proces zbiranje in razstavljanje, sestavljanje, krojenje, šivanje, barvanje, tapeciranje itd. Imajo blagovno znamko CPU design in CPU nostalgia, pri čemer je njihovo poslanstvo: uporabljati samo tisto, kar že obstaja.

Vsi materiali, uporabljeni za izdelavo izdelkov so bili prepoznani kot odvečni, celo kot odpadki. Odvečne izdelke in industrijske odvečne materiale prevzamejo, jih preoblikujejo v nove, uporabne izdelke s postopkom "upcycling"

V CPU so razvili idejo, da uporabljajo le tisto, kar že obstaja. Zavedajo se, da je najdragocenejše kar lahko storimo z odvečnim materialom ali izdelki, da jih znova uporabimo po njihovi življenjski dobi tako, da jih spremenijo v novi izdelek. Neposredno tako prispevajo k varčevanju virov, saj se v proizvodnji ne uporabi nič novega. V tem procesu se ohranjajo omejeni naravni viri in zmanjšujejo se emisije ogljika. Za CPU je upcycling le izhodišče, saj z izdelki prispevajo k rešitvi z zaprte zanke, hkrati pa omogočamo razvoj družbene odgovornosti.

Poslanstvo CPU; zaposlovanje težje zaposljivih oseb in njihova integracija v družbeno okolje ter trg dela z izvajanjem socialne aktivacije. Zunaj organizacije iskati ne le stranke, ampak tudi dejavnike uspeha. Iskati inovativne zamisli za reševanje problemov sodobne družbe in pomagati drugim razumeti, zakaj morajo biti te zamisli uresničene.

Temeljni strateški cilj CPU d.o.o., so.p. je produkcija inovativnih izdelkov za namene izboljšanja življenja ljudi s posebnimi potrebami, vključevanje težje zaposljivih oseb nazaj na trg dela preko zagotavljanja dejavnosti ponovne uporabe in na ta način zagotoviti boljšo kakovost življenja. Njihov cilj je zagotavljati zaposlitev tistim skupinam ljudi, ki so zaradi specifične oviranosti oziroma okoliščin (gospodarskih, ekonomskih, političnih, socialnih) manj konkurenčni na trgu delovne sile in reševati izzive sodobnega potrošništva, ki povzroča ogromne količine odvečnih izdelkov, ki za njih predstavljajo surovine za izdelovanje "retro" opreme.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.cpu-reuse.com/>
- FB: <https://www.facebook.com/CenterPonovneUporabe/>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.cpu-reuse.com/>

ZAVOD KNOF SO.P.

Leto: 2008

Akronim in naziv: ZAVOD KNOF SO.P., Cesta krških žrtev 132a, 8270 Krško

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Knof je krovna organizacija različnih blagovnih znamk, katerih glavno vodilo je trajnost, predvsem v smislu trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva.

Najbolj prepoznavni so po BUTIKU PONOVNE UPORABE NA KLJUČ – do danes so odprli 5 butikov ponovne uporabe Stara šola. Franšiza Stara šola deluje po tržnem modelu, ki ima pozitivne učinke na okolje, lokalno ekonomijo in skupnost.

V dobrem desetletju delovanja se je Knof razvil v poslovno organizacijo obogateno z znanjem in izkušnjami na področju okoljskih, socialnih in ekonomskih potreb iz vidika trajnostnega razvoja.

V odziv na potrebe, ožje in širše okolice, po odgovornejšem načinu življenja, tako posameznika kot podjetij, smo trenutno v fazi vzpostavitve prvega krožnega laboratorija v Sloveniji.

Krožni laboratorij Knof je poligon v katerem razvijamo in testiramo krožne poslovne modele ter dizajniramo produkte in storitve za zmanjševanje nastanka odpadkov. Hkrati je krožen prostor v katerem deluje Knof, ki se razprostira na 3000m² in je stacioniran v Krškem, v najstarejšem Mercator centru, kjer delujejo tudi butik ponovne uporabe Stara šola, coworking prostor, mizarska, šiviljska, strojna delavnica in prodajni prostor Salon pohištva iz ponovne uporabe.

Znotraj Knof deluje tudi program POSLOVNI PESKOVNIK namenjen posameznikom, kreativcem, podjetnikom, ki ponuja:

- podporno okolje za testiranje in poslovanje na trgu še pred odprtjem podjetja
- mentorstvo za razvoj ter zagon poslovne ideje, pod pogojem, da je le ta okoljsko vzdržna
- uporaba opreme FABLABa – CNC rezkar, laserski rezalnik in gravirnik ter 3D tiskalnik
- COWORKING prostor

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://knof.si/>
- FB: www.facebook.com/Knofskupnost/

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <https://knof.si/>

KNJIŽNICA REČI

Leto: 2015

Akronim in naziv: KNJIŽNICA REČI, Belokranjska 6, Savsko naselje, 1000 Ljubljana

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Knjižnica REČI v Ljubljani deluje od leta 2015. Poslovni model Knjižnice REČI na področju souporabe je nastal iz družbenega vidika. Knjižnica REČI poleg ponujanja možnosti izposoje izdelkov v svojem programu izvaja organizacijo različnih tečajev, delavnic, kulturnih in družabnih dogodkov (število dogodkov se je zmanjšalo zaradi epidemije). S projektom so povezali stanovalce Savskega naselja. Pozitivna stvar knjižnice je, da izvaja dve aktivnosti, ponujanje možnosti souporabe izdelkov in organizacija dogodkov. Dogodki vplivajo na to, da se povečuje število njihovih članov. Nekdo, ki pride recimo na tečaj, si zraven lahko pogleda kakšne vse izdelke ima knjižnica, katere si lahko izposodi. Potem si kasneje, ko bo rabil mogoče kakšen izdelek, ki ga nima v lasti, le-tega izposodi v knjižnici. Knjižnica pa največ povezuje mlajše osebe. To bo v prihodnosti vplivalo na razvoj souporabe, ker se bo razvil občutek za souporabo pri mlajših osebah. Glede tega, da gre za souporabo z družbenega vidika, je obstoj spletne rezervacije predmeta zelo odlična

stvar. Na spletu imajo fotografije vsakega predmeta iz sistema souporabe. Registrirani člani si lahko prek spleta rezervirajo izposajo vnaprej. Da bi spodbudili večjo souporabo, so spletno stran prilagodili tudi tujcem, ker imajo tudi opis vseh predmetov v angleškem jeziku.

Največji problem pri vzpostavitvi takšne skupnosti je bil prostor knjižnice, ki si ga ne bi mogli zagotoviti brez Mestne občine Ljubljana. Njihov sistem delovanja in ideja projekta je dober primer za vzpostavitev še kakšne takšne skupnosti. Vsi so vključeni v knjižnico. V primeru Knjižnice REČI so stanovalci Savskega naselja veliko pripomogli pri zagonu knjižnice. Največ aparatov, ki so v sistemu souporabe, je donacija ljudi. Brez sodelovanja partnerjev knjižnice in pomoči ljudi delovanje knjižnice ne bi bilo možno.

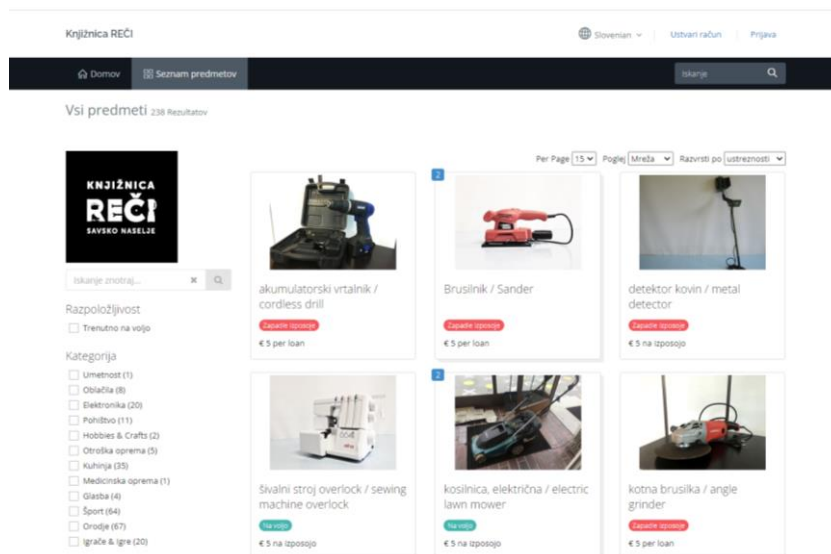
Kar se tiče ekonomike - pomembno je poudariti, da knjižnica deluje kot neprofitna organizacija. Za njeno delovanje pa so potrebna določena sredstva. Nekdo mora skrbeti za te predmete, za mogoča popravila teh predmetov v sistemu souporabe. Knjižnica REČI določeni delež denarja, ki ga pridobi od izposoj ali letnega članstva, uporabi za popravila in servisiranje predmetov. Glavno vlogo v oblikovanju takšnih skupnosti imajo občine, država, ministrstva. Danes, ko vsi govorijo o globalnem segrevanju, škodljivem vplivu toplogrednih plinov, pomembnosti krožnega gospodarstva in podobno, so država in njene institucije tiste, ki najlažje vplivajo na izboljšanje teh stvari. Podjetja pa niso preveč zainteresirana za sodelovanje z društvi kot je Knjižnica REČI, zaradi tega ker podjetja ponujajo storitev souporabe največ zaradi ekonomskega učinka v ozadju. Knjižnica REČI je le majhen delež aparatov dobila od podjetji, večino so jih dobili v obliki donacij, nekatere so pa sami kupili. Brez podpor MOL, Eko sklada, JSKD in drugih je vprašanje ali bi knjižnica sploh delovala. Zgoraj omenjeni predstavljajo največji vir financiranja, ki omogoča še vedno nemoteno delovanje knjižnice.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://knjiznicareci.si/>
- FB: <https://www.facebook.com/KnjiznicaRECI>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <https://knjiznicareci.myturn.com/library/>

ARHITEKTURA JURE KOTNIK

Leto: 2006

Akronim in naziv: ARHITEKTURA JURE KOTNIK, Tomšičeva 1, 1000 Ljubljana

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Arhitektura Jure Kotnik je nagradi arhitekturni biro s sedežem v Ljubljani (SI) in Parizu (F). Leta 2006 ga je ustanovil arhitekt Jure Kotnik. Biro deluje na različnih področjih arhitekture od raziskav, projektiranja do svetovanja za različne mednarodne naročnike. Urad je postal splošno znan najprej po svojih projektih na področju kontejnerske arhitekture, kasneje pa po raziskavah in oblikovanju izobraževalne arhitekture ter hibridne arhitekture in oblikovanja. Jure Kotnik je avtor knjižne uspešnice prve monografije kontejnerske arhitekture in avtor več mednarodno objavljenih knjig in člankov. Jure Kotnik je za svoj inovativen pristop v arhitekturi prejel različne nagrade, projekti pa so bili medijsko odmevni po vsem svetu.

Spletna povezava do vira informacij:

— W: <http://www.jurekotnik.com/>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <http://www.jurekotnik.com/>

REHOUSE

Leto: 2016

Akronim in naziv: REHOUSE, JC Biro Jernej Cilenšek s.p.,

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Njihova vizija je s stranko ustvarjati EKOLOŠKO izdelano hišo za več generacij. Z recikliranimi materiali izdelujejo vrhunsko oblikovane objekte, ki so uporabniku in okolju prijazni. Objekti, ki jih izdelujejo, so predmet natančnega načrtovanja in prilagajanja končnemu uporabniku.

Njihova skupna prihodnost je izgradnja ZERO WASTE objektov.

Izdelujejo reciklirane EKO hiše iz ladijskih kontejnerjev. Hiše so grajene po sodobnih standardih, energijsko varčne, oblikovno vpadljive.

Zaradi hitrega življenjskega tempa si vsi želimo, da bi lahko kar najhitreje prišli do svoje sanjske hiše, v kateri bi z družino lahko v miru preživljali najlepše trenutke našega življenja. Ker pri gradnji ne uporabljajo materialov, ki potrebujejo čas za sušenje, lahko hišo v najkrajšem možnem času tudi naredijo.

Različne dimenzije kontejnerjev lahko oblikujejo v poljubne oblike. Tukaj lahko domišljiji pustijo prosto pot. Tehničnih omejitev skorajda ni, omejitve jim predstavljajo samo veljavni prostorski akti za območje, kjer bo objekt izveden.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://rehouse.si/>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <https://rehouse.si/>

ZEOS, D.O.O.

Leto: 2003

Akronim in naziv: ZEOS, d.o.o., Šlandrova ulica 4, 1231 Ljubljana - Črnuče

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Družba ZEOS je ustanovljena na podlagi zahtev Direktive 2002/96/ES Evropskega parlamenta in sveta o odpadni električni in elektronski opremi z dne 27. 1. 2003 ter odločitve proizvajalcev/pridobiteljev/uvoznikov EE opreme v Sloveniji, da svoje okoljske obveznosti, ki izhajajo iz t.i. razširjene odgovornosti proizvajalcev izpolnjujejo v obliki skupne sheme.

Družba ZEOS je neprofitna organizacija, ki zagotavlja stroškovno učinkovito izpolnjevanje zakonskih obveznosti v imenu pristopnikov k skupnim shemam ravnanja z e-odpadki, odpadnimi baterijami in odpadnimi nagrobnimi svečami.

Skozi celotno obdobje dosedanjega delovanja se je družba prvenstveno usmerjala k dolgoročni stabilnosti ter stroškovno učinkovitemu doseganju ciljev. Hkrati so s svojo vztrajnostjo, strokovnostjo in jasno vizijo prihodnosti uspeli premagovati težave na svoji poti. Ne le, da so uspeli vzpostaviti učinkovit in celovit proces razširjene odgovornosti na področju odpadne električne in elektronske opreme, svojo uspešno pot smo leta 2009 nadaljevali na področju ravnanja z odpadnimi baterijami in akumulatorji, leta 2013 smo dejavnost družbe dopolnili s področjem ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami ter isto leto ustanovili naše hčerinsko podjetje ZEOS eko-sistem v Sarajevu. Leta 2021 pa so dodali svojemu delovanju še ravnanje z odpadnimi industrijskimi baterijami in akumulatorji. Upoštevajoč Uredbo o odpadni električni in elektronski opremi so sklenili tudi pogodbe s proizvajalci električne in elektronske opreme iz tujine za izpolnjevanje njihovih obveznosti proizvajalca.

Projekt: LIFE SPODBUJAMO E-KROŽNO

Trajanje projekta: 2020 – 2024

Partner projekta: Zbornica komunalnega gospodarstva pri GZS / TSD, d.o.o.

Namen in cilji projekta:

- Ozaveščanje ciljih skupin in deležnikov o konceptu krožnega gospodarstva.
- Spreminjanje življenjskih navad potrošnikov pri ravnanju s še delujočimi aparati.
- Vzpostavitev mreže zbirnih mest za še delujoče aparate.
- Priprava navodil za postopek priprave aparatov na ponovno uporabo in obnovo delov.
- Vzpostavitev spletne platforme krožnega gospodarstva - stičišče za ciljne skupine in deležnike.
- Spodbujati krožne poslovne modele v sodelovanju s start-up organizacijami.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.zeos.si/>
- FB: <https://www.facebook.com/eodpadki>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.zeos.si/spodbujamo-e-krožno/>

DESTILATOR, KLUB TRAJNOSTNIH REŠITEV

Leto: 2019

Akronim in naziv: DESTILATOR, Kal 56, 6257 Pivka

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Destilator je neprofitna organizacija, ki se ukvarja s trajnostnimi načini bivanja, delovanja in proizvodnje. Ker osebno verjamejo, da je tako najbolj smiselno in prav.

Neskončno radi raziskujejo, preizkušajo in izumljajo, iščejo rešitve in izdelke za vsakdanje življenjske potrebe in navade, ki so v družbenem, etičnem in ekološkem pogledu boljša alternativa obstoječim.

Sodelujejo pri projektih z različnimi podjetji, organizacijami in posamezniki, s katerimi se ujamemo načelno, karakternost in / ali v smislu za humor.

Izdelujejo čevlje, oblačila, denarnice, torbe, dodatke, pohištvo in notranjo opremo ter "naredi sam" pakete za lastno ustvarjalnost.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://destilator.si/>
- FB: <https://www.facebook.com/destilator.solutions>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <https://destilator.si/>

ALPINE PEARLS

Leto: 2006

Akronim in naziv: ALPINE PEARLS, Prijazne počitnice

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Alpine Pearls je že več kot 10 let znak kakovosti za okolju prijazno mobilnost med dopustom v Alpah. 19 bisernih krajev iz pet alpskih dežel je povezanih v edinstveno mrežo počitniških krajev za dopust z okolju prijazno mobilnostjo. Nudijo posebna in individualna doživetja brez lastnega avtomobila in obenem zagotavljajo mobilnost. Ta se začne že pri potovanju brez avtomobila z vlakom ali avtobusom.

V bisernem kraju shuttle, pohodniški in smučarski avtobusi, taksiji, električni avtomobili, kolesa in električna kolesa omogočajo okolju prijazno in neodvisno mobilnost gostov. Kartice za goste in kartice mobilnosti nudijo brezplačno uporabo javnih prevoznih sredstev in zaokrožajo ponudbo okolju prijazne mobilnosti v času dopusta. V alpskih biserih lahko doživite novo obliko potovanja – z veliko udobja, najboljšimi uslugami in mirno vestjo.

Alpine Pearls je leta 2006 ustanovilo 17 članov – alpsko bisernih krajev. Ustanovitev je bil eden od rezultatov dveh EU projektov, Alps Mobility in Alps Mobility II, ki temeljita na pobudi avstrijskega Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in upravljanje z vodami. Poudarek leži na ustvarjanju novih, trajnostnih in okolju prijaznih turističnih ponudb. Rezultati teh EU-projektov se uresničujejo v okviru krovne organizacije Alpine Pearls, ki je vsealpska in mednarodna organizacija.

Med leti 2007 in 2016 je bilo sprejetih devet novih članov, ki stavijo na okolju prijazen turizem, varstvo podnebja in trajnostne počitnice. Danes v 19 alpskih biserih iz 5 držav lahko dopust uživate osveščeno in sproščeno.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.alpine-pearls.com/sl/>
- FB: <https://www.facebook.com/AlpinePearlsHolidays/>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.alpine-pearls.com/sl/>

LUMAR IG D.O.O.

Leto: 1993

Akronim in naziv: LUMAR IG D.O.O., Limbuška cesta 32 A, 2000 Maribor

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

V podjetju Lumar že več kot desetletje narekujemo in oblikujemo trende na področju montažne gradnje. S pasivno, plus energijsko in nekoliko kasneje še z aktivno hišo, so kot prvi slovenski proizvajalec montažnih hiš in objektov razvili takšno tehnologijo in energetske rešitve, ki so učinkovite, trajnostne in v svojem življenjskem ciklu minimalno obremenjujejo okolje.

ZERO EMISSION LIVING ni zgolj ideja, ampak je nadaljevanje njihovi do sedanjih aktivnosti. ZERO EMISSION LIVING je obveza in usmeritev za prihodnost. Zavedajo se namreč, da dom ni več le hiša v kateri preživljamo čas z družino in prijatelji, ampak postaja stičišče različnih tehnologij v konceptu trajnostnega bivanja. Zato svojo pozornost v prihodnje še intenzivneje usmerjajo v razvoj in implementacijo rešitev za življenje brez emisij. Rešitev, ki bo na celovit in holističen način obravnavala vse vidike, ki vplivajo na naše bivanje – od zvoka, zraka, temperature, dnevne svetlobe, stroškov

delovanja objekta v celotnem življenjskem ciklu, izrabe obnovljivih virov energije ...

Pri tem pa bivanje ne razumejo ozko in ga ne povezujejo zgolj s hišo. Zato v koncept smiselno vključujejo tudi vse druge dejavnike, ki vplivajo na nas in naše okolje - trajnostna mobilnost, samooskrba s hrano, ravnanje z odpadki in drugimi viri ...

Koncept ZERO EMISSION LIVING v podjetju Lumar razumejo kot skupek celovitih rešitev na področju trajnostnega in brez emisijskega bivanja, ki bo imel pozitiven vpliv na več generacij.

Trajnostna in okolju prijazna gradnja je v njihovi podzavesti in trajnostni usmeritvi. Ta miselnost se prenaša na vse njihove zaposlene in vse njihove hiše. Temu sledi njihov razvoj kar lahko potrdijo s številnimi prejetimi domačimi in tujimi nagradami ter certifikati za pasivno tehnologijo in hiše. Uspešno delovanje in sledenje viziji ter poslanstvu se odraža tudi v dejstvu, da je vse večje povpraševanje po hišah Lumar tudi na trgih Avstrije, Nemčije, Švice in Italije. Na omenjene trge želijo v prihodnje še intenzivneje prenašati ime in tehnologijo Lumar.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.lumar.si/>
- FB: <https://www.facebook.com/Lumar.Hise/>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.lumar.si/>

RIFUZL

Leto: 2019

Akronim in naziv: RIFUZL, Celovška cesta 11, 1000 Ljubljana

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Rifuzl je trgovina brez plastične embalaže v Ljubljani, ki olajša, približa in poenostavi nakupovanje izdelkov v lastno embalažo in nam tako pomaga proizvajati manj gospodinjskih odpadkov. Pri izbiri izdelkov za trgovino namenjajo veliko pozornost kvalitetenim, pretežno ekološkim izdelkom lokalnih dobaviteljev. V svoji ponudbi že imajo preko 700 artiklov, največ hrane (riž, stročnice, granule, kosmiči, moka, testenine, peciva, sladkarije, svež kruh, pijače, med, mlečni izdelki, veganske pijače, jajca, sladoled), imajo tudi pripomočke za življenje brez odpadkov (razni stekleni kozarci, bombažne vrečke, leseni dodatki), čistila (od pralnega praška do sode bikarbone) in kozmetika (toaletni papir, dezodoranti, menstrualne skodelice, mila, podložke, zobne ščetke, nitke). V okviru svoje dejavnosti organizirajo različne dogodke, na katerih želijo širši javnosti približati koncept nakupovanja brez plastične embalaže. Leto (2019) so organizirali RIFUZL DAN ODPRTIH VRAT, kjer so udeleženci dogodka lahko spoznali ponudnike izdelkov, katere lahko kupite v trgovini. Organizirali so tudi različne delavnice (reciklaža, obnova starih izdelkov novemu namenu, izdelava balzama za ustnice ...).

Svojo ponudba izdelkov oblikujejo po načelih in sicer:

- Noben izdelek, ki ga prodajajo na prodajni polici, ni pakiran v plastiko za enkratno uporabo.
- Na enem mestu želijo ponuditi čim širši spekter izdelkov in potrebščin za življenje, da olajšajo nakupovanje brez plastične embalaže.
- Ponuditi želijo kakovostne izdelke lokalnih, manjših pridelovalcev z zgodbo, strastjo do svojega dela in iskreno željo, da izdelke ponudijo brez plastične embalaže.
- Ponuditi želijo izdelke pridelovalcev in dobaviteljev, ki jim lahko izdelke tudi do trgovine dobavijo brez plastične embalaže in s čim manj odpadki.
- Prodajati izdelke z ekološkim certifikatom.
- Prodajati izdelke iz trajnostne pridelave, po načelih pravične trgovine (fair trade).
- V Rifuzlu imajo prednost izdelki, ki se prodajajo v rinfuzi ali v povratni embalaži pred tistimi, ki se prodajajo v stekleni ali papirnati embalaži.
- Sodelovati z dobavitelji, ki so čim bližje trgovini.
- Ponuditi cenovno dostopne oz. konkurenčne izdelke.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://rifuzl.si/>
- FB: <https://www.facebook.com/rifuzl/>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <https://rifuzl.si/>

KIMI D.O.O.

Leto: 1971

Akronim in naziv: KIMI D.O.O., Planjava 1, IC Trzin, 1236 Trzin

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Podjetje Kimi d.o.o. je bilo ustanovljeno leta 1971. Danes v oddelkih proizvodnje, prodaje, logistike in razvoja zaposlujejo več kot 90 ljudi. Ukvarjajo se s proizvodnjo sredstev za profesionalno higieno, sredstev za osebno higieno in dezinfekcijo. Zagotavljajo več kot vzdrževanje vrhunske higiene. Storitve prilagodijo poslovanju partnerjev in ga s svojim znanjem in podporo poenostavijo. Prepoznajo unikatne higienske potrebe in partnerjem pomagamo ustvariti čisto in varno okolje za zaposlene, goste, kupce ali varovance. Ponosni so, da med svoje partnerje štejemo številne hotele, restavracije, velike kuhinje, bolnišnice, zdravstvene domove, šole in vrtce, industrijske obrate, pralnice, trgovinske sisteme, živilske obrate in še mnoge druge. Poleg lastne blagovne znamke sodelujejo z zunanjimi partnerji, za katere proizvajajo sredstva za njihovo blagovno znamko. So ekskluzivni zastopnik za hotelsko kozmetiko ADA na slovenskem tržišču, zastopnik sistemov znamke Calgonit za higieno molznih naprav in zastopnik za Vileda profesionalni program pripomočkov.

Skrb za okolje je za njihovo podjetje zelo pomembno. Kot nosilci standarda ISO 14001 se zavezujejo, da bodo na vseh področjih delovanja zmanjševali škodljive vplive na okolje in delovali v splošno korist

okolja. Posledično so njihovi proizvodi ter storitve okolju in uporabnikom prijaznejši. Kjer je mogoče, spodbujajo vpeljevanje načel »Minimum Waste«, s tem spodbujajo krožno gospodarstvo tudi pri posameznikih. V prodajalni Kimi ponujajo lastne izdelke na točilni mizi, kjer jih svojim kupcem napolnijo v prineseno, ponovno uporabljeno embalažo. Na ta način trajnostno gospodarijo že več kot 30 let.

V svoji ponudbi prav tako ponujajo dve čistili, kateri sta prijazni okolju in uporabniku – Linija čistil EKOVAL in CLP FREE.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.kimi.si/>
- FB: <https://www.facebook.com/cisto.profesionalno.kimi/>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.kimi.si/>

ZADRUGA BIKELAB

Leto: 2014

Akronim in naziv: ZADRUGA BIKELAB z.o.o., so.p., Gosposka ulica 11, 2000 Maribor

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Zadruga BikeLab, je socialno podjetje katero je bilo ustanovljeno leta 2014 v Mariboru. Temeljni namen zadruga, ob zagotavljanju zelenih delovnih mest, je izvajanje kakovostnih kolesarskih servisnih storitev, ponovna uporaba, načrtovanje, izvedba in vzdrževanje turistične infrastrukture, oblikovanje turističnih produktov ter strokovna usposabljanja.

Področja, na katerih zadruga BikeLab deluje:

- servis koles,
- ohranjanje narave, urejanje in varstvo okolja,
- znanost, raziskovanje, izobraževanje, usposabljanje in vzgoja,
- razvoj zelenih in socialnih ekonomij,
- ohranjanje kulturne, tehnične in naravne dediščine,
- spodbujanje razvoja lokalne skupnosti,
- razvoj turističnih produktov in namenske turistične infrastrukture,
- povezovanje tehničnih znanj, naravovarstva ter znanj s področja kulture.

V svoji ponudbi ponujajo:

- Up-cycling izdelke; v zadrugi BikeLAB izdelujejo tudi uporabne predmete, ki nastajajo iz odsluženih delov koles (predrtih zračnic, obrabljenih verig, odpisanih plaščev,...). So lep primer tega, kako odpadkom vdahni novo življenje in jim ponovno dati uporabno vrednost.
- Popravljalnico; servis koles,
- Potujočo popravljalnico; popravilo koles na različnih dogodkih,
- Najem/izposajo E-koles.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <http://www.bikelab.si/>
- FB: <https://www.facebook.com/BikeLabMaribor/?ref=hl>

Primer tematskih fotografij (z navedenimi virom):

Vir: <http://www.bikelab.si/>

Implementacija rezultatov v projektu studioKroG v primeru dobrih praks v Sloveniji:

PRIMERI DOBRIH PRAKS	DOSEŽENI UČINKI REŠITEV OZ. DOBRE PRAKSE	POVEZAVA IN UPORABNOST REŠITEV S PRIČAKOVANIMI REZULTATI PROJEKTA studioKroG
CENTER PONOVNE UPORABE D.O.O., SO.P.	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, načel krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja odpadkov • Priprava na ponovno uporabo • Ponovna uporaba • Popravila • Upcycling • Izposoja izdelkov • Industrijska simbioza • Trgovine ponovne uporabe • Zelena delovna mesta • Izvajanje programov in usposabljanja za ciljne skupine za povečanje okoljskega ozaveščanja • Vključevanje težje zaposljivih (rehabilitacije, usposabljanja, zaposlovanje) • Izvajanje programov socialne aktivacije	Implementacija načela »Uporabimo samo to, kar že obstaja« na primeru zavrženih ladijskih kontejnerjev. Krožna raba tekstila v namen ponovne uporabe in izolacije. Vključitev kosovnega odpada, tekstila, gospodinjskih pripomočkov, itd. za potrebe vzpostavitve studiaKroG v vseh fazah investicije.
KNOF SO.P.	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja odpadkov • Priprava na ponovno uporabo • Ponovna uporaba • Upcycling • Trgovine ponovne uporabe • Zelena delovna mesta • Širjenje znanja - coworking	Vključitev upcycling idej, dizajnerskih upcycling izdelkov, znanje mizarjev, šivilj za vzpostavitev notranjosti objektov studiaKroG. Vzpostavitev ambicioznega programa za udeležence različnih strok, kjer bodo lahko nadgrajevali svoja znanja s področja krožnega gospodarstva.

KNJIŽNICA REČI	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja odpadkov • Ponovna uporaba • Izposoja predmetov	Vzpostavitev skupnosti, povezanosti okolja in ljudi ter souporaba izdelkov.
ARHITEKTURA JURE KOTNIK	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Projekti za preprečevanje nastajanja odpadkov na primeru ladijskih kontejnerjev • Projekti arhitekture in zelenega designa	Arhitekt Jure Kotnik je strokovnjak na področju kontejnerske / modularne gradnje. Njegovo znanje in dolgoletne izkušnje bodo pripomogle pri vseh 4. fazah gradnje studiaKroG.
REHOUSE	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Projekti za preprečevanje nastajanja odpadkov na primeru izgradnje hiš iz kontejnerjev • Zelen design	Znanje s področja kontejnerske / modularne gradnje.
ZEOS, D.O.O.	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja WEEE odpadkov • Priprava na ponovno uporabo EEO pri drugih izvajalcih • Programi Life za informiranje in okoljsko ozaveščanje	Uporaba in souporaba e- odpadkov, elektronike, strojev.
DESTILATOR	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Ponovna uporaba jeansa, tekstila	Iskanje novih alternativ, idej oblikovanja izdelkov iz tekstila.
ALPINE PEARLS	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Projekti trajnostni turizem	Znanje s področja promocije nove turistične - krožno gospodarske atrakcije v Sloveniji.
LUMAR IG D.O.O.	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti:	Podjetje Lumar je v svojem delovanju razvili tehnologijo in energetske rešitve, ki so učinkovite, trajnostne in v

	- Projekti za preprečevanje nastajanja odpadkov na primeru izgradnje hiš iz kontejnerjev - Zelene rešitve za dom - Promocija trajnostne gradnje	svojem življenjskem ciklu minimalno obremenjujejo okolje. Njihovo rešitev bomo/želimo nadgraditi z uporabo odpadkov kot virov v izogib uporabe deviških materialov.
RIFUZZL	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: - Preprečevanje nastajanja embalaže za enkratno porabo in plastične embalaže - Programi promocije brez embalaže, okolju prijazna embalaža in spodbujanje načela »zero waste«	Lastna embalaža, spodbujanje lokalnih ponudnikov.
KIMI D.O.O.	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: Preprečevanje nastajanja embalaže za enkratno porabo	Spodbujanje vpeljevanja mišljenja ljudi k krožnemu gospodarstvu s preprostimi gestami.
ZADRUGA BIKELAB	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: - Preprečevanje nastajanja odpadkov, - Popravila - Ponovna uporaba	Popravila, servisiranje predmetov.

3.1.7 Primeri dobrih praks v EU

INBOX

Leto: 2015

Akronim in naziv: INBOX PROJECTS Ltd, 16 Cheshire Avenue, Cheshire Business Park, Lostock Gralam, Northwich, Cheshire, CW9 7UA, United Kingdom

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

InBox Projects je profesionalno podjetje, ki ponuja vrsto idej za ladijske zabojnike

InBox Projects verjame v up-cycling. Njihovi izdelki so primerni za stranke, ki bi raje vključile izdelke za ponovno uporabo, kjer je to mogoče, da bi dosegle osupljivo končno obdelavo svojih zgradb. Ne smemo pozabiti, da so kontejnerji že sami preživeli svoje življenje pri pošiljanju izdelkov po vsem svetu.

Podjetje InBox jeklene ladijske zabojnike pretvori v vrsto izkustvenih struktur, vključno z bari, lokali s hrano, trgovinami, stojnicami in vsem drugim, kar je mogoče izdelati iz teh prilagodljivih gradnikov. Pretvorbe zabojnikov segajo med pisarne, enote za dogodke in arhitekturne strukture. Predelani zabojniki se lahko uporabljajo kot celotna struktura ali kot del večje kompleksnejše zgradbe. InBox Projects načrtuje in izdeluje široko paleto zgradb z uporabo skromnega ladijskega zabojnika.

Čeprav večino naših struktur temeljimo na robustnih jeklenih ladijskih zabojnikih, to ne pomeni, da so neprilagodljiva gradbena rešitev. Posoda je gradnik, podoben otroškemu lego kocki in še nikomur ni zmanjkalo idej. Zabojniki lahko postanejo dejanska zgradba ali majhen del celotne konstrukcije. Ni treba, da so končane stavbe videti kot zabojniki, ko so končane, saj imamo na voljo veliko možnosti zunanjih oblog, ki ustrezajo lokalnemu okolju ali ustrezajo vaši viziji vznemirljive strukture. Pri izdelavi kontejnerskih ohišij se je podjetje odločilo, da morajo izpolnjevati precej visoke standarde. Ti isti standardi so del njihovega delovnega etosa, kar pomeni, da njihove stranke dobijo odličen izdelek.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.mobilbox.co.uk/>
- FB: <https://www.facebook.com/mobilboxuk>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.mobilbox.co.uk/>

BOXPARK

Leto: 2011

Akronim in naziv: BXPARK

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Boxpark je prehrambni in maloprodajni park, narejen iz predelanih ladijskih zabojnikov v Veliki Britaniji.

Ustanovil ga je Roger Wade, ki ga je opisal kot "prvi pop-up nakupovalni center na svetu".

Prvi Boxpark so odprli v Shoreditchu leta 2011, drugega so zgradili v Croydonu poleg postaje East Croydon leta 2016, tretjega pa so odprli v Wembleyju konec leta 2018. Za prihodnost so načrtovani še drugi Boxparki in sicer v drugih mestih in državah.

Po besedah njegovega ustanovitelja Rogerja Wadea, ki je začel s trgovino z ulično modo in blagovno znamko Boxfresh, je ideja za nakupovalno središče iz ladijskih zabojnikov nastala leta 1999, ko je z Boxfresh obiskoval nemške sejme. Za vsako razstavo so morali zgraditi mini trgovino, ki so jo nato porušili, in s tem je prišel do vprašanja: »Ali bi lahko zgradil sejmsko stojnico v posodi, ki bi jo lahko ponovno uporabili?« To je bil začetek nastajanja Boxparka.

Prvi Boxpark je sestavljen iz 60 recikliranih ladijskih zabojnikov postavljenih v dveh nadstropjih, s 40 v spodnjem nadstropju in 20 v zgornjem nadstropju. Center je bil prvotno predviden za petletno odprtje, vendar še vedno deluje. Boxpark Shoreditch ima 19 restavracij in barov ter 27 trgovin.

Leta 2015 je bilo zgrajen leta Boxpark v Croydonu, zgrajen je iz 96 ladijskih zabojnikov in ponuja 24.000 kvadratnih metrov maloprodajnih in restavracijskih površin. Leta 2018 je se odprl tretji Boxpark Wembley ta je največji doslej, saj pokriva tlorisno površino 50.000 kvadratnih čevljev in ima prireditveni prostor za 2.000 oseb. Boxpark Wembley ima 30 enot, na prizorišču pa je odprtih 24 maloprodajnih mest s hrano in pijačo. Kot pri Boxpark Croydon se lahko odprta dvorana/prostor za dogodke uporablja za dogodke, kot so glasbeni nastopi in projekcije. Redno se uporablja kot navijaško območje za tiste, ki obiskujejo nogometne tekme, koncerte in druge dogodke na Wembleyju.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.boxpark.co.uk/>
- FB: <https://www.facebook.com/boxparkshoreditch> ,
<https://www.facebook.com/boxparkwembley/> ,
<https://www.facebook.com/BoxparkCroydon>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.boxpark.co.uk/>

CIRCULAR WARENHUIS

Leto: 2020

Akronim in naziv: CIRCULAR WARENHUIS, Langegrach 72, 2312 NW Leiden

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Circulair Warenhuis je projekt v katerem se Stichting Kringloopbedrijf Het Warenhuis združuje z oblikovalci iz Popma ter Steege Architekti, Buro bordo in Raw Color, da bi našli nove načine ponovne uporabe in ozaveščanja. Oblikovalci so raziskali pretok odpadnih materialov in razvili prototipe, ki jih je mogoče izdelati v njihovih delavnicah. Notranja konceptualna trgovina prikazuje te prototipe, prikazuje primere globalne tradicije recikliranja iz štirih muzejev v Leidnu in prodaja visokokakovostne rabljene izdelke, reciklirane in krožne izdelke nizozemskih oblikovalcev. Circular Warenhuis prikazuje oblikovanje v njegovem najširšem pomenu. Surovine, načrtovanje in proizvodnja se tukaj združijo v visoko kakovostni projekt. Previden pristop po korakih dokazuje ne le poznavanje verig, ampak tudi kaže, kako dober je bil prvotni produkt in prikazuje večplastno sodelovanje. Izbor vodilnih oblikovalcev je vrhunski, projekt pa je konceptualno uspešen. Circulair Warenhuis ne temelji le na nekaj izdelkih

ali vnaprej zasnovanih formulah okusov, temveč gre za raznolikost vnosov, procesov in možnih rezultatov. Razširljivost je vključena v osnovne miselne procese. Spodbuja raznolik pristop spopadanju s tokovi odpadkov in jih naredi spet uporabne.

Z vidika zbiranja je veleblagovnica ponovne uporabe Stichting Kringloopbedrijf Het Warenhuis v Leidnu eno največjih podjetij za ponovno uporabo in recikliranje na Nizozemskem. Od letnega zbiranja treh milijonov kilogramov blaga ponovno uporabijo 70% predmetov. Okoli trideset odstotkov predmetov pa žal ni v stanju, da bi bili uporabni v prvotni obliki in romajo na komunalna podjetja. Zato so se v sodelovanju z oblikovalci zavezali k aktivnostim za zmanjšanje tega odstotka. Za sodelovanje so prejeli nagrado na prestižnem dogodku »Dutch design week«.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.circulairwarenhuis.nl/>
- FB: <https://www.facebook.com/CirculairWarenhuisLeiden/>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.circulairwarenhuis.nl/>

KRINGWINKEL

Leto: 2001

Akronim in naziv: KRINGWINKEL

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Kringwinkel je partnerstvo podjetij, ki z rabljenim blagom ustvarja trajnostno dodano vrednost. Njihove trgovine za ponovno uporabo sodelujejo pri ustvarjanju močnega sektorja rabljenih trgovin s prepoznavnimi, visokokakovostnimi storitvami za široko publiko s cenovno dostopnimi izdelki.

Leta 2001 se je večina centrov Kringwinkel (vsi razen dveh) odločila združiti pod skupno blagovno znamko De Kringwinkel. Blagovno znamko upravlja njihova druga krovna organizacija KOMOSIE. Sprejeli so tudi celotno podobo in stil, vključno s skupnim hišnim slogom za komunikacijo in trženje. To je trgovinam pomagalo odstraniti stigmatizacijo trgovine za revne z bolj uglašeno podobo. Vendar pa posamezni centri ostajajo avtonomni in se odzivajo na svoj lokalni kontekst. Vsak center izbere, kateremu od treh ciljev bo dal prednost: ponovni uporabi, socialni zaposlitvi ali kakovostnemu blagu.

Kringwinkel ponuja zaposlitev, usposabljanje in prihodnost več kot 4500 ljudem, ki imajo zaradi različnih razlogov malo ali nič priložnosti na rednem trgu dela. Zavzemajo se za družbeno odgovornost podjetij in podpirajo re-use trgovine pri njihovem vsakodnevem delovanju in sprejemanju odločitev.

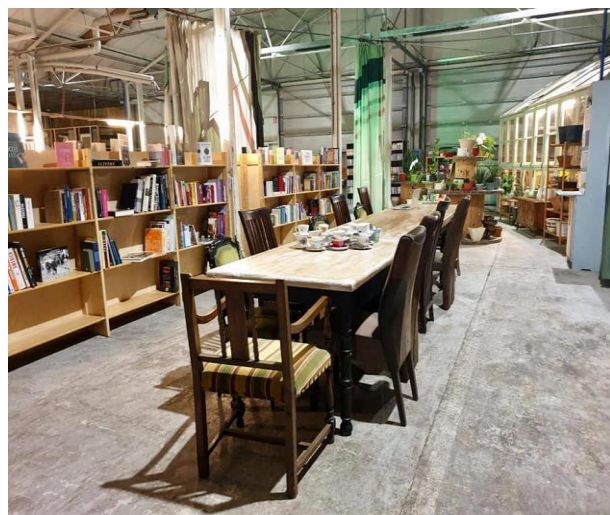
Njihove re-use trgovine so skoraj vse neprofitne organizacije, ki so v povprečju 52 % odvisne od lastnih prihodkov. Prihodki od prodaje se večinoma uporabljajo za ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest za ljudi, ki imajo malo priložnosti na trgu dela.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.dekringwinkel.be/>
- FB: <https://www.facebook.com/kringwinkel/>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.facebook.com/kringwinkel/>

FABBRICK

Leto: 2019

Akronim in naziv: FABBRICK, 75019 Paris, France

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Ustanoviteljica podjetja FabBRICK Clarisse Merlet, je že kot študentka arhitekture opazila, kako močno gradbena industrija vpliva na okolje. Zato se odloči najti način za drugačno gradnjo, zlasti z uporabo odpadnih surovin, kot so plastika, steklena embalaža in karton.

Ustanoviteljici podjetja se je nato porodila zamisel o ponovni uporabi zavrženih oblačil tako, da bi iz njih ustvarila novo inovativno surovino. Na podlagi značilnosti predelanega tekstila se lahko oblikuje ekološki gradbeni material, kot toplotni in zvočni izolator.

Poslanstvo podjetja:

Podjetjem pomagajo pri ravnanju in ponovni uporabi tekstilnih odpadkov. Ljudi želijo ozavestiti o priložnostih, ki jih predstavljajo reciklirani odpadki ter o izzivih za tiste, ki odpadke proizvajajo.

Da bi dosegli ta cilj, podjetjem pošiljajo primere dizajnerskih izdelkov, narejenih iz odpadnega tekstila, da jih informirajo, zavedajo koliko odpadkov proizvedejo letno.

Vizija podjetja:

Njihov trenutni obrtniški proces želijo nadgraditi in ga preusmeriti v industrijski način proizvodnje, hkrati pa ohranili lokalno in regionalno ureditev. Trenutno lahko vse materiale in orodja zagotovijo naročnikom v radiju 100 kilometrov. V prihodnosti pa imajo željo postaviti tovarno FabBRICK v vsaki regiji in državi, ki proizvaja tekstilne odpadke.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.fab-brick.com/en>
- FB: <https://www.facebook.com/fabbrick/>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.fab-brick.com/>

SHAROLTA

Leto: 2015

Akronim in naziv: SHAROLTA, Sörgyár utca 5, 8800 Nagykanizsa, Hungary

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Sharolta je mlada etična modna znamka, ustanovljena leta 2015 v Budimpešti na Madžarskem.

Svojo ljubezen do minimalističnega stila združujejo z močno motivacijo, da rešijo Zemljo za naše otroke. Verjamejo, da se bodo ljudje odločili za ta oblačila, način, če bodo imeli možnost izbire lepo oblikovane etične mode.

Proizvodnja oblačil in torb prihrani 50-85 % energije in materiala v primerjavi z novim artiklom. Z nakupom Sharolte pomembno stranke prispevajo k varčevanju z viri. Prav tako izdelujemo nižje cenovne izdelke za ljudi v stiski.

Oblacila, dodatke izdelujejo iz tekstilnih odpadkov, katera zbirajo društva in prijazne urbane skupnosti, kot je njihov strateški partner Impact Hub Budapest oz. Hungarian Waste Alliance.

Dodatni rabljeni material je pridobljen iz trgovin z rabljenimi oblačili, kot je Humana. Če ni drugače navedeno, so njihovi kosi običajno 100-odstotno reciklirani, razen trakov, zadrževalnikov, gumbov itd.

Sodelujejo z lokalnimi šiviljami iz Madžarske, ki iz starega jeansa naredijo dobro izdelane torbe in oblačila. Ponosni so, da lahko tem ljudem zagotovijo dohodek ter na njihove odlične ročne spretnosti. Vsak končni artikel je posebej preverjen, tako da kosi blagovne znamke Sharolta ustrezajo najvišjim standardom kakovosti.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <http://www.sharolta.com/>
- FB: <https://www.facebook.com/sharolta/>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <http://www.sharolta.com/>

BEYOND RETRO

Leto: 2002

Akronim in naziv: BEYOND RETRO, 92-100 Stoke Newington Road, London, N16 7XB

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Podjetje Beyond Retro se bilo ustavljeno leta 2002. Njihovi začetki so se pričeli v založenem skladišču v vzhodnem Londonu, z električno ponudno vintage izdelkov iz vsega sveta. Po 20 letih poslovanja, 15 trgovinah in e-trgovini so si danes izklesali edinstveno identiteto kot vodilni prodajalec starodobnikov v Združenem kraljestvu in na Švedskem in ostajajo temeljna referenčna točka za posameznike s stilom – kot tudi ključni deležnik v krožnem gospodarstvu. Imajo petnajst trgovin in uspešno e-trgovino.

Beyond Retro Vintage je dom vintage moških in ženskih oblačil, vintage športnih oblačil, vintage oblek, vintage pulloverjev, vintage majic in vintage kavbojk. Ročno izberejo vsak kos rabljenih oblačil, ki jih najdejo, da lahko stranke trgovin in spletne trgovine nakupujejo trajnostno. Imajo blagovne znamke od starinskih pulloverjev Nike do starinskih kavbojk Levi's in imajo zaloge oblačil od 60. do 90. let, vintage Y2K, velika vintage in vintage oblačila za nogomet, NFL, NBA, baseball in košarko. So največja vintage spletna trgovina z rabljenimi oblačili, priljubljenimi in rabljenimi oblačili.

Njihova nabavna ekipa jemlje trende resno. Brskajo po modnih stezah, svetovnem uličnem slogu, ostrem uredništvu in po lastni ekipi in strankah, da ugotovijo, kaj je naslednje v modi, kar jim pove, kaj izberejo iz včerajšnjih omar. Fanatični so glede vintage, a izjemno natančni glede tega, kar nosijo, izdelek dobijo do šest mesecev vnaprej, s pomočjo prefinjenega sistema za upravljanje informacij, ki zagotavlja stalne notranje posodobitve trendov. To jim pomaga, da se tedensko in mesečno odzivajo na spremembe v modnem duhu časa.

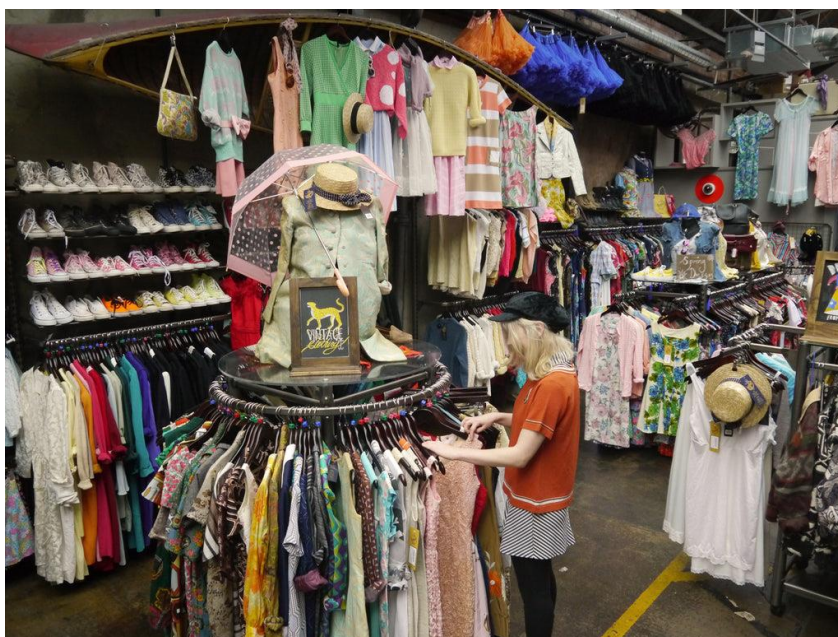
V podjetju imajo prav tako zaposleno IT ekipo, saj s pomočjo programske opreme spremljajo modne statistike vsakega unikatnega predmeta, ki prispe na sedež podjetja – vzhodni London. Vsak kos oblačila strokovno pregledajo, ocenijo kakovost in šele po celotni kontroli obesijo izdelke v izložbe.

Zavedajo se moči svoje ekipe, skupnosti, kar predstavlja njihovo gonilno silo k ponovni uporabi živahne mode 20. stoletja po vsem svetu.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.beyondretro.com/>
- FB: <https://www.facebook.com/beyondretro/>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.beyondretro.com/>

STONE CYCLING

Leto: 2013

Akronim in naziv: STONE CYCLING, Karperweg 41, 1075 LB Amsterdam, The Netherlands

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Vizija podjetja:

V prihodnosti želijo svet, kjer so odpadki sinonim za surovine. Mesta, zgradbe naj bi bile zgrajene iz gradbenih materialov, ki so narejeni iz 100 % odpadkov ter jih bo mogoče 100 % reciklirati ob koncu njihovega življenjskega cikla. Material bo absorbiral več ogljika, kot je potrebno za njegovo ustvarjanje. Da bi dosegli svoj ambiciozen cilj, so ustvarili načrt z naslednjimi koraki:

Odpadki kot vir - vsi njihovi izdelki imajo skupni imenovalec; izdelani so iz odpadkov. Trenutno so njihovi izdelki WasteBasedBricks® izdelani iz najmanj 60 % odpadkov, vendar se močno trudijo, da bi v prihodnjih letih dosegli 100 %.

Vzdržljivost - izdelki so ustvarjeni za dolgotrajnost. Ne samo, da načrtujejo in razvijamo izdelke, ki imajo dolgo življenjsko dobo (več kot 50 let) in prispevajo k krožnemu gospodarstvu, temveč dajejo prednost tudi izgradnji dolgoročnih in trajnih odnosov z njihovimi strankami, proizvajalci, dobavitelji in drugimi zainteresiranimi stranmi.

Osredotočanje na oblikovanje - oblikovanje uporabljajo kot sredstvo za uresničevanje njihove vizije.

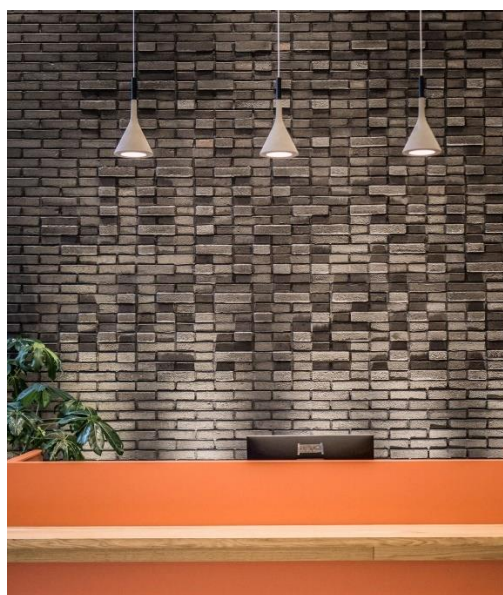
Sledenje napredku - pozorno spremljajo vpliv, ki ga imajo na svet ter sledijo posameznim tokovom odpadkov, ki jih uporabljajo, številu kilogramov predelanih odpadkov, CO₂, ki ga zmanjšujejo v primerjavi z običajnimi izdelki, in navsezadnje CO₂, ki ga zajamejo v vsakem od njihovih projektov.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.stonecycling.com/>
- FB: <https://www.facebook.com/stonecycling/>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.facebook.com/stonecycling/>

ECO MOBILIER

Leto: 2011

Akronim in naziv: ECO MOBILIER

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Leta 2011 je 24 proizvajalcev in distributerjev iz pohištvenega sektorja ustanovilo neprofitno okoljsko organizacijo Eco-mobilier, da bi skupaj preprečili, da bi rabljeno pohištvo končalo na odlagališču, in s tem zmanjšali njegov vpliv na okolje. Od leta 2013 dajejo novo življenje rabljenemu pohištvu in vzmetnicam, od oktobra 2018 pa ponujamo tudi rešitev za dotrajane pernice in vzglavnike.

Eco-mobilier želi, da bi recikliranje in ponovna uporaba neželenega pohištva postala tako običajna, da bi to vsi počeli samodejno, kot okolju prijazno dejanje. Da bi ta cilj dosegli, združujejo prebivalce Francije, pohištvena podjetja in partnerje za zbiranje, da bi obravnavali tako pomembna vprašanja, kot so krožno gospodarstvo, preprečevanje nastajanja odpadkov in recikliranje izdelkov.

Njihovi projekti so financirani iz sheme »ekoprispevka«, ki ga plačajo vse njihove stranke, ko kupijo enega od novih izdelkov, za katere so odgovorni. Model njihove okoljske organizacije je edinstven in mu še ni para v Evropi, tako glede obsega kot poslanstva.

S pohištvenimi podjetji, regionalnimi oblastmi in ponudniki obdelave odpadkov si nenehno prizadevajo, da bi zagotovili, omogočili, da je – kjer koli živijo njihove stranke – mogoče njihovo rabljeno pohištvo zbrati, razvrstiti, reciklirati ali ponovno uporabiti kot energijo. Prav tako so sodelujejo z deležniki socialnega in solidarnostnega gospodarstva, kot sta Emmaüs in Réseau des Ressourceries (francoska mreža centrov za recikliranje odpadkov), da predelajo in ponovno uporabijo neželjeno pohištvo.

Spodbujamo vsak inovativen pristop, katerega cilj je spremeniti rabljene izdelke v vire prihodnosti. Pohištvenim podjetjem nudijo pomoč in podporo pri razvoju pobud za ekološko oblikovanje. Organizacija financira raziskave in razvoj novih uporab materialov, izdelanih iz starega pohištva, vzmetnic, pernic in vzglavnikov.

Z namenom spodbujanja ponovne uporabe starega pohištva v dobrem stanju in s tem prispevanja k dobremu krogu krožnega gospodarstva so danes že sodelovali z več kot 350 neprofitnimi organizacijami in podjetji za poklicno ponovno integracijo, ki se zavzemajo za recikliranje in ponovno uporabo.

Da bi olajšali prebivalcem Francije oddajo starega pohištva, so vzpostavili že več kot 4000 zbirnih mest po skoraj vsej državi.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.eco-mobilier.fr/>
- FB: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063571211291>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.eco-mobilier.fr/>

GROVER

Leto: 2015

Akronim in naziv: GROVER

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Grover (Grover.com) je vodilni ponudnik najema tehnologije na Evropskem trgu. Ponuja preprost model mesečne naročnine za najboljše naprave v tehnologiji. Zasebne stranke in podjetja dobijo dostop do široke palete več kot 2000 tehnoloških izdelkov, vključno s pametnimi telefoni, prenosniki, opremo za navidezno resničnost (VR) in nosljivimi napravami, s čimer izkoristijo prilagodljivost in polne pravice uporabe za delček nakupne cene.

Groverjeva storitev svojim uporabnikom omogoča, da obdržijo, zamenjajo, kupijo ali vrnejo izdelke ne glede na njihove individualne potrebe. Izposoja je na voljo v Nemčiji na Grover.com in preko Groverjeve široke spletne in offline partnerske mreže, vključno z vodilno evropsko maloprodajno skupino za elektroniko, MediaMarktSaturn, Gravis, Conrad in drugi.

Spletna stran Grover je leta 2019 postal prav tako aktivna tudi v Avstriji z lastno spletno platformo Grover.com/at.

Grover je pionir pri napredku krožnega gospodarstva: njegov poslovni model oddajanja tehnoloških izdelkov v najem več uporabnikom v njihovem življenjskem ciklu omogoča, da se iz vsakega izdelka pridobi največja vrednost, in zmanjšuje e-odpadke. Samo v letu 2019 je Grover ponovno dal v obtok skoraj 100 tisoč naprav.

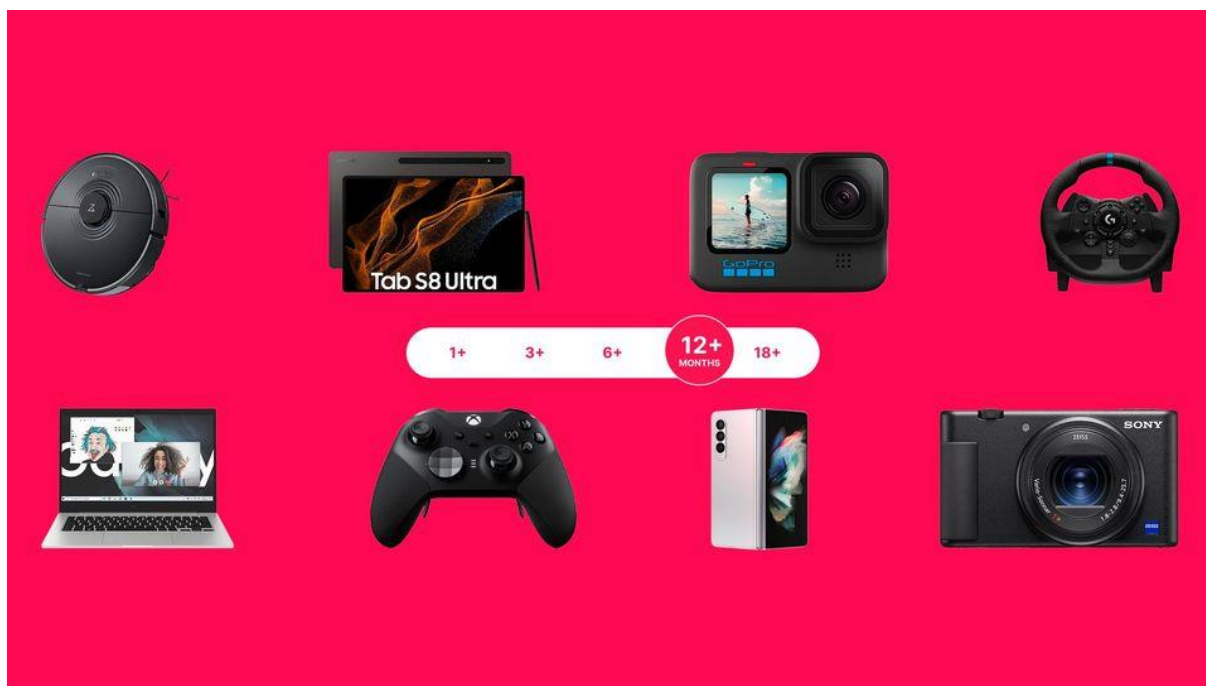
Grover je leta 2015 ustanovil Michael Cassau do danes imajo več kot 100 zaposlenih in so eno najboljše financiranih startupov v Nemčiji.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://press.grover.com/>
- FB: <https://www.facebook.com/getgrover>

Primer kakšne tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.facebook.com/getgrover>

SOECO

Leto: 2012

Akronim in naziv: SOECO

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Soeco Kontorsmöbler je švedsko podjetje, ki reciklira in prenavlja pisarniško pohištvo. Njegov cilj je vzeti pohištvo, ki bi ga najverjetneje zavrgli, in ga spremeniti v predmet, ki izgleda ali je nov. Če je pohištvo v dovolj dobrem stanju, ga le polirajo, sicer preverijo, ali ga je mogoče obnoviti in popraviti.

Poleg tega Soeco ustvarja tudi popolnoma nove izdelke z uporabo odpadnih materialov in komponent iz izdelkov, ki jih razstavi. Ena od ključnih značilnosti je, da svoje izdelke prodaja po cenah rabljenih izdelkov – dobra ponudba za pisarne, ki želijo podpreti svoje delo. Soeco odkupuje samo kakovostno rabljeno pohištvo, ki je primerno za visokokakovostno recikliranje.

Večina pisarniškega pohištva je oblikovana, proizvedena in prodana v skladu z linearnim poslovnim modelom, zaradi česar pomembni naravni viri preprosto končajo na odlagališču. Soeco želi razbiti ta vzorec in spremeniti prevladujoč odnos do obrabe v industriji pisarniškega pohištva. Zagotavljajo, da rabljeno pohištvo nadomesti novo proizvedeno pohištvo v pisarnah, restavracijah in drugih javnih prostorih. Pomeni tudi, da je treba izdelati manj novih kosov pohištva iz novih surovin in novih materialov.

Prednosti ponovno uporabljenega pisarniškega pohištva so, da prispeva h ekonomski, okoljski in družbeni trajnosti. Finančna vzdržnost je posledica tega, da podjetjem z omejenim proračunom lahko ponudijo pisarniško pohištvo po nižjih cenah.

Okoljska trajnost temelji na ponovni uporabi pisarniškega pohištva, ki prispeva k zmanjšani porabi. Končno je tu še socialna vzdržnost, saj ustvarjajo delovna mesta, kjer jim pridejo prav različne vrste rokodelskih znanj.

Opis - povezava in uporabnost rešitev s pričakovanimi rezultati projekta studioKroG

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://www.soeco.se/>
- FB: <https://www.facebook.com/soeco.se>

Primer tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://www.facebook.com/soeco.se>

MARY PUP

Leto: 2021

Akronim in naziv: MARY PUP

Opis dobre prakse in njenih rešitev:

Dežniki so le redko kakovostni in le redko jih je mogoče dolgoročno ohraniti v dobrem stanju. Preprost dežnik stane 3-7 evrov in se v 90% primerov proizvaja v Aziji. 10.000 milijonov jih konča v naših smeteh. Še huje, sežiganje kovinskih kdržal je dražje od samega predmeta in zelo strupeno za okolje.

Parapluiestand upcycling se je odločil pridobiti blago zlomljenih dežnikov in iz njega ustvariti uporabno oblačilo za vsakogar in bo služilo kot enaka "zaščita" kot sam dežnik. Sodelovanje v krožnem gospodarstvu je popolnoma v skladu z oblikovalkino strastjo, ki jo imam že od nekdaj saj ustvarja oblačila iz nenavadnih materialov.

Recikliranje in predelava so v koraku s časom, vendar je nujno, da k njim prispeva tudi modna industrija.

Njeno ustvarjanje se prične tako, da išče že rabljene izdelke. Tukaj ji pomagajo različni deležniki, ki ji prinesejo dežnike, da jim povrne novo življenje. Večino izdelka nato porabijo tako, da blago odstranijo s kovinske konstrukcije. Seveda morajo predtem preveriti stanje blaga, preden ga operejo in razvrstijo po barvi in velikosti/dolžini.

Spletna povezava do vira informacij:

- W: <https://en.marypup.eu/>
- FB: <https://www.facebook.com/marypupcycling/>

Primer kakšne tematske fotografije (z navedenimi virom):

Vir: <https://en.marypup.eu/>

Implementacija rezultatov v projektu studioKroG:

PRIMERI DOBRIH PRAKS	DOSEŽENI UČINKI REŠITEV OZ. DOBRE PRAKSE	POVEZAVA IN UPORABNOST REŠITEV S PRIČAKOVANIMI REZULTATI PROJEKTA studioKroG
INBOX	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Gradnja za preprečevanje nastajanja odpadkov na primeru izgradnje stavb iz kontejnerjev • Zelen design	Znanje in izkušnje s področja kontejnerske / modularne gradnje. Ideje, design kontejnerjev.
BOXPARK	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Uporaba kontejnerjev za preprečevanje nastajanja odpadkov na primeru izgradnje trgovin v kontejnerjih • Trajnostna potrošnja	Znanje in izkušnje s področja kontejnerske / modularne gradnje. Ideje, design kontejnerjev.
CIRCULAR WARENHUIS	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Dejavnosti za preprečevanje nastajanja odpadkov na primeru izgradnje objektov v že obstoječih strukturah • Popravila • Waste design • Industrijska simbioza	Vključitev upcycling idej, dizajnerskih upcycling izdelkov, znanje mizarjev, šivilj za vzpostavitev notranjosti objektov studiaKroG. Vzpostavitev ambicioznega programa za udeležence različnih strok, kjer bodo lahko nadgrajevali svoja znanja s področja krožnega gospodarstva.
KRINGWINKEL	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, načel krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja odpadkov • Priprava na ponovno uporabo • Ponovna uporaba • Trgovine ponovne uporabe • Zelena delovna mesta • Vključevanje težje zaposljivih (rehabilitacije,	Vključitev kosovnega odpada, tekstila, gospodinjskih pripomočkov, itd. za potrebe vzpostavitve notranjosti objektov studiaKroG.

	usposabljanja, zaposlovanje)	
FABBRICK	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Ponovna uporaba tekstila • Design kot prednostna usmeritev • Okoljsko ozaveščanje	Uporaba tekstila malo drugače – izolacija, stenske obloge iz odpadnega materiala, za notranjost in zunanost studiaKroG.
SHAROLTA	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Ponovna uporaba tekstila/ jeans • Design – torbice • Okoljsko ozaveščanje za trajnostno potrošnjo	Uporaba tekstila malo drugače – upcycling kosovnega odpada s tekstilom.
BEYOND RETRO	Izvajanje krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Zbiranje izdelkov za ponovno uporabo in popravila • Popravila • Upcycling • Waste Design • Okoljsko ozaveščanje z uporabo izdelkov na trgu	Znanje, postopke iskanja in spremljanja prihoda kvalitetnih izdelkov, kateri bodo namenjeni za studiKroG.
STONE CYCLING	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja odpadkov • Priprava na ponovno uporabo • Ponovna uporaba • Upcycling • Trgovine design izdelkov	Ponovna uporaba gradbenega materiala (ploščice, mozaiki, itd.) za namen funkcionalne rabe materialov v okolici - zunanosti in notranjosti studiaKroG.
ECO MOBILIER	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja odpadkov • Priprava na ponovno uporabo • Ponovna uporaba • Upcycling • Trgovine ponovne	Ponovna uporaba kosovnega odpada za oblikovanje notranjosti studiaKroG.

GROVER	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja WEEE odpadkov • Priprava na ponovno uporabo EEO pri drugih izvajalcih • Zagatavljanje izposoje predmetov	Vzpostavitev souporabe e-odpadkov /elektronike /strojev po principu izposoje
SOECO	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Priprava na ponovno uporabo kakovostnejšega pohištva • Izvajanje postopkov ponovne uporabe posameznih kosov pohištva • Skrb za družbeno odgovornost z uporabo zavrženega pohištva	Ponovna uporaba kosovnega odpada za oblikovanje in opremo notranjosti studiaKroG.
MARY PUP	Izvajanje prednostnega reda ravnanja z odpadki, krožnega gospodarstva in družbene odgovornosti: • Preprečevanje nastajanja odpadkov - dežnikov • Priprava na ponovno uporabo v drug namen • Design izdelkom iz neobičajnih materialov	Ideje, uporaba tekstila – upcycling oblačil, zunanjih zelenih površin za grajski vrt

Norveški finančni mehanizem

Norveški finančni mehanizem predstavlja prispevek Norveške k zeleni, konkurenčni in vključujoči Evropi. Norveška prek Norveškega finančnega mehanizma in Finančnega mehanizma EGP prispeva k zmanjšanju socialnih in gospodarskih razlik v Evropi ter h krepitvi bilateralnih odnosov z državami upravičenkami v srednji in južni Evropi ter ob Baltiku.

Norveška tesno sodeluje z Evropsko unijo na podlagi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP). Skupaj z drugima dvema državama donatoricama je v petih zaporednih obdobjih financiranja med letoma 1994 in 2014 prek finančnih mehanizmov zagotovila sredstva v višini 3,3 milijarde EUR.

Norveški finančni mehanizem, ki ga financira samo Norveška, je namenjen državam, ki so pristopile k Evropski uniji po letu 2003. Skupna višina sredstev v okviru Norveškega finančnega mehanizma v obdobju 2014–2021 znaša 1,25 milijarde EUR. Prednostna področja v tem obdobju so naslednja:

- #1 inovacije, raziskave, izobraževanje in konkurenčnost;
- #2 socialno vključevanje, zaposlovanje mladih in zmanjševanje revščine;
- #3 okolje, energija, podnebne spremembe in nizkoogljično gospodarstvo;
- #4 kultura, civilna družba, dobro upravljanje ter temeljne pravice in svoboščine;
- #5 pravosodje in notranje zadeve.